

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi (KMÜ EFAD)

Karamanoğlu Mehmetbey University Journal of Literature Faculty

E-ISSN: 2667 – 4424

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/efad>

Tür: Araştırma Makalesi
Kabul Tarihi: 25 Ekim 2023

Gönderim Tarihi: 12 Eylül 2023
Yayımlanma Tarihi: 29 Ekim 2023

Atıf Künyesi: Ayhan, F. N. (2023). Bozkır Barajı Havzasında Yer Alan Köylerde Bitki Adlarından Oluşan Yer Adları. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6 (Cumhuriyet'in 100. Yılı Özel Sayısı), 77-105.

DOI: <https://doi.org/10.47948/efad.1358977>

BOZKIR BARAJI HAVZASINDA YER ALAN KÖYLERDE BİTKİ ADLARINDAN OLUŞAN YER ADLARI

Fatma Nur AYHAN*

Öz

Milletler tarih boyunca yaşadıkları yerlere ad vererek o yeri sahiplenmişlerdir. Duygularını, inançlarını, yaşayışlarını, deneyimlerini bu adlara aksettirmişlerdir. Milletler tarih sahnesinden çekilseler dahi kültürel kimlikleri yer adlarında ölümsüzleşmiştir. Bu çalışmada; Konya ilinin sınırları içinde inşa edilen Bozkır Barajı havzasındaki 16 köyde, Hadim ve Bozkır ilçe merkezlerinde bitki adlarından oluşan yer adları; kullanım sıklığı, işaret ettiği coğrafi nesne, anlam, işlev ve yapı bakımından incelenmiştir. Çalışmada kullanılan malzemeler derleme ve tarama yöntemleriyle elde edilmiş olup elde edilen veriler topografik haritalardan, belediyelere ait resmî kayıtlardan ve saha araştırması ile halk ağzından derlenmiştir. Göçebe bir hayat süren Türkler için bitkiler, temel besin kaynağıdır. Bitki adları ile yer adı oluşturma Türklerin doğaya verdikleri önemi gösterir. Konya, yüzölçümü bakımından Türkiye'nin en büyük şehridir. Tarıma elverişli, verimli topraklara sahiptir. Çalışma alanımız olan Bozkır ve Hadim ilçeleri, endemik bitkilerce zengin Orta Toroslar bölgesinde yer alır. Bu da bölgenin florasının zenginliğini ortaya koyar. Bozkır Barajı havzasındaki köylerde bitki adlarından oluşan 163 yer adı tespit edilmiştir. Bu adlarda 55 farklı bitki adıyla karşılaşılmıştır. Yer adlarının oluşumunda en çok kullanılan bitki adları; *ardıç*, *kavak*, *söğüt*, *ceviz*, *elma*, *arpa*, *kiraz* ve *erik*tir. Bu bitkilerin yörede en çok yetiştirilen bitkiler olduğu bilgisinden hareketle yer adlarından yöre halkının yaşam şekline, geçim kaynaklarına, yörenin iklim ve bitki örtüsüne dair çıkarım yapmak mümkündür. Bu çalışma kapsamında derlenen bitki adından oluşan yer adlarının büyük çoğunluğu Türkçedir. Ancak göç ve fetihler neticesinde Türkçenin fonetiğine uygun hâle getirilmiş Arapça, Farsça ve Ermenice kökenli yer adlarına da rastlanmıştır. Çalışma kapsamında derlenen bazı bitki adları yalnızca yöre halkı tarafından kullanılmakta ve ağızlarda yaşamaktadır. Sözlü kültüre ait bu verilerin dil bilimi ve yer adı bilimi başta olmak üzere halk bilimi, bitki bilimi, toplum bilimi vb. birçok alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bitki Adları, Bozkır Barajı Havzası, Toponimi, Yer Adları.

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman/Türkiye.
E-posta: fozcan2542@gmail.com, Orcid: <https://orcid.org/0009-0005-2864-7206>.

** Bu makale, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünün onayıyla yazım süreci devam eden “Bozkır Barajı Havzasında Yer Alan Köylerin Yer Adları” isimli yüksek lisans tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Place Names Composed of Plant Names in Villages Located in Bozkır Dam Basin

Abstract

Throughout history, nations have asserted their ownership over particular areas by assigning names to the geographical locations they inhabit. These names are a reflection of their emotions, beliefs, lifestyles, and experiences. Even in the event of a nation's demise, its cultural identity remains indelibly preserved in the names of these places. In this study, we analysed the usage, geographical object, meaning, function, and structure of place names comprising of plant names in 16 villages of Bozkır Dam basin, Hadim and Bozkır district centres within Konya province. The data used in this study was gathered through compilation and scanning methods, and we compiled it from topographic maps, official municipal records, field research, and folklore. Plants serve as the primary source of sustenance for Turkish nomads. This area is replete with indigenous plants, thus attesting to the region's botanical diversity. Konya, the biggest Turkish city in terms of territorial expanse, possesses fertile soils conducive to agriculture. Our research pertains to Bozkır and Hadim districts, which are located in the Middle Taurus region. The use of flora-based toponyms highlights the significance that the Turkish population accords to nature. In the Bozkır Dam basin villages, a total of 163 place names containing plant-related terms were discovered. These names featured a variety of 55 distinct plant names. The most frequently appearing plant names found in place names were juniper, poplar, willow, walnut, apple, barley, cherry, and plum. Based on the given information, it is feasible to deduce the local people's livelihood, way of existing, the climate and vegetation of the region through the place names of the densely cultivated plants. Most of the place names, which compose of plant names, included in the study are in Turkish. Due to migrations and invasions, Turkish language has adopted numerous place names of Arabic, Persian and Armenian origin, which have been modified to fit Turkish phonetics. Some plant names, which have been included in this study, are exclusive to the local population and exist only in dialects. It is believed that these cultural observations will prove to be beneficial in several fields, including linguistics, place name studies, folklore, herbology and sociology.

Keywords: Plant Names, Bozkır Dam Basin, Toponymy, Place Names.

Giriş

Bir kişiyi, bir kavramı, varlığını görebildiğimiz ve zihnimizde canlandırabildiğimiz nesnelere tanıtmak, birbirinden ayırt edilmesini sağlamak, açıklamak için kullanılan sözcüklere ad denir. Bir varlığa ad koyma insanın var olduğu günden bu yana yapılan bir eylemdir. İnsanlar adlandırma yoluyla kişilerin ve nesnelere varlığını kabul etmiştir keza insan yalnızca bildiği şeyleri adlandırabilir. Dolayısıyla bir şeyin varlığını kabul etmenin ilk adımı ona ad vermektir. Bunun yanında adlandırmalarda bağlı bulunan etnik ve kültürel unsurların izleri bulunur. Adlar, bir toplumun geçirdiği değişimleri, asırlar boyunca aktarılan kültürel birikimi de yansıtır. Ad bilimi algıladığımız ve zihnimizde canlandırdığımız canlı ve cansız tüm varlıkların, kavramların adlarını inceleyen bilim dalıdır (Sakaoğlu, 2001, s. 9). Ad bilimin çalışma alanı oldukça kapsamlıdır. Çünkü her coğrafi bölgede ve bütün tarihî dönemlerde her varlığın bir adı vardır. Bu sebeple ad bilimi dil, tarih ve coğrafya alanlarının ortak çalışma alanıdır. Yer adları da ad biliminin çalışma alanlarından biridir.

Yer adı bilimi, (İng. toponymy, Alm. toponmie, Fr. toponymie) ad bilimin yer adlarını inceleyen dalıdır. Genel tanımı, “yer adlarını inceleme konusu edinen dil bilimi dalı” (Türk Dil Kurumu, 2011: 2578) olan bu bilim dalı yer adlarının türünü, anlamını, veriliş nedenini, kökenini, yapısını inceler. Toplumlar, tarih boyunca kişilere, diğer canlılara, etrafındaki nesnelere, olaylara, kavramlara, yerlere isim vermiştir. Değişen yaşamla birlikte adlandırma da değişmiş ve gelişmiştir. Yapılan adlandırmaların hiçbiri tesadüf eseri değildir. Herhangi bir toprak parçasına bir ad verilmesiyle birlikte o yer anlam kazanır. Yer adları, halkın yaşayışını, geleneklerini, hâsılı bütün kültürel envanterini yansıtır.

Yer adları, bir milletin hem geçmişine hem de geleceğine ayna tutan hazinelerdir. Milletler; yer adlarına duygularını, inançlarını, geçmişlerini, kimliklerini, kültürlerini, hatıralarını yansıtmışlardır. Bir toprağı “vatan” yapan millettir. Milletler yüzyıllar boyunca göç ettikleri yerlere dillerini de taşımışlardır. Yeni yerleştikleri bölgelere ana yurtlarından getirdikleri adları koymuşlardır. Bu adlandırmanın eksik kaldığı yerlere ise yön, renk, hayvan, bitki, kişi, hatıra, boy adları gibi niteleyici adlar vermişlerdir. Ayrıca bölgenin bitki örtüsü, iklimi, hayvanları, coğrafi özellikleri, göç hikâyeleri, meslekleri, dinî yaşamı, metafizik güçleri, kutsal sayılan kişi ya da nesnelere de yer adı vermedeki tavrı etkileyen unsurlardır.

İnsanoğlu hayatını sürdürdüğü yerleri çeşitli amaçlarla, kendi yaşam şekline uygun olarak adlandırmıştır. Adlandırmadaki asıl amaç, o yeri diğer yerlerden ayırmak ve o yeri kendisine ait kılmaktır. Yer adları, bir toprak parçasını vatan hâline getirir. Yer adları bir yere ulusal kimliği yansıtmasının yanında bir millete ait dil, kültür, din, etnik köken gibi pek çok değişken hakkında da bilgi verir. (Uysal ve Coşkon, 2019: 206).

Ad ve adlandırma sayesinde toplumların geçirdiği değişime de şahit olmak mümkündür. Göçebe bir yaşam süren ve tabiat ile iç içe yaşayan insanların yaptıkları ilk adlandırmalarda tabiata dair izlere rastlarız. Örneğin Eski Türklerin ad verme geleneklerine baktığımız zaman, tüm yaşamsal faaliyetlerini doğada gerçekleştiren, doğanın bir parçası olan bu insanlar; doğada gördükleri şeylerin adlarını adlandırmalarda sıklıkla kullanmışlardır (Gülbetekin, 2017: 58).

İnsanlar, tarih boyunca bitkileri yaşamlarına dâhil etmişler; bitki adlarını kendi yaşamlarından yola çıkarak isimlendirmişlerdir. Bitki adları, kimi zaman çocuklara isim olarak verilmiş kimi zaman da yaşanan coğrafyanın adlandırılmasında kullanılmıştır.

İnsanlar; bitkileri genellikle beslenmede, ilaç yapımında, bitkisel kaynaklı yeni ürünler elde etmede kullanmışlardır. Bitki sözcüğünün kökeni “bit-” fiiline dayanır. Bulunduğu yere kökleriyle tutunan, çoğunlukla yaşamsal faaliyetlerini fotosentez ile gerçekleştiren, pek çoğu spor ya da tohum aracılığıyla çoğalan bir veya çok yıllık, otsu, odunsu canlıların genel adı olarak tanımlanan bitkilerin insanlarla ilişkisi insanlık tarihi kadar eskidir [6]. Bitkilerin ziraatının yapılması Cıvalı Taş (Neolitik) Devri’ndeki tarım ekonomisinin gelişmesinde ilk ve en önemli adımdır. Tarihte bitkilerin ziraatının yapılması, hayvanların evcilleştirilmesinden çok eskidir [9].

Bitki isimleri, ulusların doğa ile ilişkilerini, yaşam biçimlerini, tedavi yöntemlerini, geçim kaynaklarını ortaya koyan dil zenginlikleridir. Türkçede bitki adlarının önemli bir yer tutar. Bitkilerin yararları sayılamayacak kadar çoktur. Toprak ile bitki, yaşam döngüsünde birbirini tamamlayan iki unsurdur. Bitkinin büyümesi toprağa, toprağın verimi de bitkiye bağlıdır. Yaşanan coğrafyanın adlandırılmasında ilk başvuru ölçüt bitkiler olmuştur. (Alkayış, 2019: 13)

Bitki isimleri, Türk şiirinin ilk örneklerinden itibaren kullanılmıştır. Güzel ve estetik olan her şey çeşitli bitki isimleriyle karşılanmıştır. Gül, kimi şiirde sevgilinin yanağı, kimi şiirde dudağı ya da yüzü olmuştur. Sevgilinin boyu servi ağacı ile karşılanmış, yüzündeki ince tüylere de ayva tüyü denmiştir. Sevgilinin saçı sümbül, gözleri nergis olmuş ve aşığın gönlünde derin yaralar açmıştır. Divan şairleri başta gül ve lale olmak üzere sümbül, nilüfer, nergis, zambak, yasemen gibi çiçek isimlerini şiirlerinde sıkça zikretmişlerdir. Teşbih ve istiare sanatlarını kullanarak sevgilinin güzelliğine çiçekler aracılığıyla methiyeler düzmüşlerdir. Bütün edebî dönemlerde çiçekler bu vasfını yitirmemiştir. Tarih boyunca çiçekler; temizliğin, asaletin, güzel kokunun, zarafetin karşılığı olarak kullanılmıştır.

Türkçe, bünyesinde barındırdığı bitki adlarının çeşitliliği bakımından oldukça zengin bir dildir. Türkçenin ilk yazılı metinleri olan *Orhun Abideleri*’nden itibaren Türkçenin bütün dönemlerinde bitki adları geniş yer bulmuştur. Bitki adları, ad biliminin bitki adı bilimi (fitonomi) alt başlığı altında incelenir.

Bitkilere ad verme ve onları sınıflandırma eğiliminin Türkçenin en eski dönemlerinden bu yana var olduğu metinlerle takip edilebilmektedir. Anadolu coğrafyası su kaynaklarının bolluğu, toprak yapısının uygun olması ve iklim koşullarının elverişliliği sebebiyle binlerce bitkiye ev sahipliği yapmaktadır. Anadolu topraklarında 9000 civarında yabancı bitki türünün yetiştiği bilinmektedir. *Derleme Sözlüğü*’nde ise yaklaşık 3000 Türkçe bitki adı yer almaktadır. Bu orana bakılacak olursa bitki türlerinin pek çoğunun Türkçe karşılığının olması Türklerin bitkilerle olan yakın ilişkisini net bir şekilde ortaya koymaktadır (Uçar, 2013: 116). Bitki adlarının birçoğu için özel isimler kullanılırken bazıları da ot, ağaç, çiçek, fidan gibi genel adlarla anılmaktadır. Bu bitki adı çeşitliliği yer adı çeşitliliğini de etkilemiş ve insanlar bitkilerin yetiştiği mevkiye o bitkinin adını vererek mevcut bölgeyi kendilerince özel kılmışlardır.

Bitki isimleri, mitolojik dönemlerden itibaren dillerde varlığını korumuştur. Özellikle ağaçların Türk mitolojisinde özel bir yeri vardır. Ağaç motifi; insanın yaradılış hikâyesinde başroldedir. İlk insan dokuz budaklı bir ağacın altında yaratılmıştır. Türk mitolojisinde, “Evliya Ağaç”, insanı Tanrı’ya ulaştıran bir vasıta. İnanişe göre, bazı kutsal ağaçların bakışları gözle görülemeyecek kadar göklere yükselir ve

göklerde olduğuna inanılan ışık dolu cennete ulaşır. Cennet ise Ulu Tanrı'nın bakışlarının çevrildiği yerdedir. (Karakurt, 2011: 37). Altay Türklerine göre çam ağacı uzunluğu ve görkemiyle gök ağacı temsil eder ve gök ağacın en üstünde ise Tanrı Bay Ülgen yaşar (Ögel, 1971: 90). Ergenekon Destanı'nda, Türklerin 400 yıl yaşam sürdürdükleri Ergenekon adlı bölgede ağaçlardan kopardıkları meyvelerle beslendikleri ve zamanla sığmaz oldukları bu yerden çıkmak için ağaçları yakarak demir dağı eritmeleri anlatılmaktadır. Yakut Türklerine göre Tanrı ilk Şaman'ı yaratmış ve onun evinin önüne sonsuza dek kuramayacak sekiz dallı gök ağacını da koymuştur. İnanişâ göre bu ağacın dalları doğacak çocukların ruhlarına can verir (Ögel, 1971: 93-94). Oğuz Kağan Destanı'nda kutsal bir dağ olan "Div Kayası" ve bu dağın eteğinde yer alan üç ağaçtan söz edilmektedir. Eski Türklerde *hayat ağacı* olarak adlandırılan Tuba ağacının evrende yaşayan insan sayısı kadar yaprağı olduğuna inanılırdı (Ögel, 1971: 96). Ağaçlar, İslâmiyet'in kabulünden sonra da Türklerin inanç sisteminde önemli yer tutmuştur. Dede Korkut Hikâyeleri'nde, Dede Korkut'un "Gölgelice kaba ağacın kesilmesin!" duası ağaca yüklenen kutsallığın göstergesidir. Osman Gazi'nin rüyasına giren ağaç, Anadolu ve Balkanlarda kurulacak ve üç kıtada hüküm sürecek büyük Türk devletinin müjdesini vermiştir (Banarlı, 1976, 31). Bütün bu örnekler bize bitkilerin Türkler için ne denli kadim ve önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

Eski Türk yazıtlarında yalnızca bir bitki adına rastlanmaktadır. Bu bitki adı, "çıntan ığaç" yani "sandal ağacı"dır.¹ Eski Uygur Türkçesi ile yazılan *Altun Yaruk*, *Maytrısimit*, *Irk Bitig*, *Sekiz Yükmek*, *Huastuanıft*, *Prens Kalyanamkara ve Papamkara (İyi Kalpli Prens ile Kötü Kalpli Prens Hikayesi)* eserlerinde Türkçe kökenli 113 bitki adı geçmektedir (Bulut, 2018:579). Yerleşik yaşama geçen, kâğıdı kullanmaya başlayan Uygurlar, mensubu oldukları Mani ve Buda dinlerinin etkisiyle tarım yapmaya başlamış ve dolayısıyla bitki adlarının çeşitliliği de artmıştır. Kaşgârlı Mahmud'un yazdığı *Divânü Lügâti't-Türk'te* 210 adet bitki adına rastlanmıştır. Bu bitki adları; ot, meyve, ağaç, tahıl, sebze ve genel adlandırmaları karşılamaktadır. Bu bitki adlarından 63 tanesi hâlâ Anadolu ağızlarında kullanılmaktadır. Karahanlı Türkçesi ile yazılan, Türk- İslam edebiyatının ilk eseri olan *Kutadgu Bilig'*de ise 17 adet bitki adı geçmektedir. Bu bitki adlarının 11 tanesi anlam değişikliğine uğramadan hâlâ kullanılmaya devam edilmektedir. *Arbuz*, *arpa*, *azgan*, *bugday*, *çiçek*, *çim*, *erguvan*, *kadın*, *kağıl*, *kağun*, *qaranfil*, *kürküm*, *ot*, *simiş*, *tiken*, *yemiş*, *yığaç* *Kutadgu Bilig'*de geçen bitki adlarıdır (Uçar, 2013: 117).

Eski Anadolu Türkçesi ile yazılan tıp kitaplarında pek çok bitki adı geçmektedir. XIV ve XV. yüzyılda, Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış beş tıp kitabı üzerine yapılan bir incelemede 170 adet bitki adı tespit edilmiştir. (Önler, 2004: 277).

Türkçede kullanılan bitki adları, Turhan Baytop tarafından , *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü* adlı eserde bir araya getirilmiştir. Bu eserde, bitki adları alfabetik sırayla verilmiş ve bitki adlarının Latince isimleri, bitkilerin yetiştiği bölgeler gibi bilgiler de eserde yer bulmuştur. M. Fatih Alkayış ise *Türkiye Türkçesinde Bitki Adları* adlı eserinde Türkçe bitki adlarını yapı ve köken bakımından incelemiş ve bitkilerin hayatımızın her alanına girmiş varlıklar olduğunu, doğanın adlandırılmasında bitki örtüsünün en temel ölçüt olduğunu ifade etmiştir (Alkayış, 2019: 15).

Ülkemizde bitki adlarıyla ilgili birçok çalışma yapılmıştır.² Bu çalışmalar; bir edebî eserde bulunan bitki adlarını tespit etme ve inceleme, bir yöreye ait yöresel bitki isimleri, bitki terimleri konuları üzerine hazırlanmıştır. Bitki adlarından oluşan yer adları üzerine hazırlanmış çalışmalar da mevcuttur.³

Türkler, yaşadıkları bölgeleri adlandırmada yaşadıkları bölgenin iklimi, bitki örtüsü, hayvan varlığı, yer şekilleri ve su kaynaklarını kullanmışlardır. Buradan da anlaşılacağı üzere bitkilere ad verme ve onları sınıflandırma dilin en eski örneklerinden itibaren görülen bir süreçtir. Bitki adlarını yer adlarına verme geleneğinin de çok eskilere dayandığı çıkarımını yapmak güç değildir. Bölgenin bitki örtüsü, endemik

¹ Orhun Yazıtları'nda geçen Çıntan ığaç 'sandal ağacı' yazıtlarda geçen tek bitki adıdır. Çin imparatoru, Bilge Kağan'ın ölümünden duyduğu üzüntünün göstergesi olarak Çin heyetini pek çok hediye ile cenaze törenine göndermiştir. Törene gönderilen hediyelerden biri de çıntan ığaç yani 'sandal ağacı'dır. Çıntan veya çımdan sözcüğü Orhun Abideleri, Uygur metinleri ve Divanü Lügati't-Türk'te geçmiş, sonraki metinlerde ise Ar. sandal veya sandal ağacı terimleri kullanılmıştır (Aydın, 2011: 25).

² Gürlek, 2011; Alkayış, 2019; Küçükler, 2010; Karadeniz, 2017; İlhan, 2013; Doğan, 2011; Yaylağan, 2015; Gülseren, 2001; Şenkardeş, 2016; Yıldız, 2021; Tuğluk, 2022.

³ Kuşdemir, 2017; Demir, T.B., 2019.

bitkileri, meyve ağaçları, ormanları oluşturan çam ağacı çeşitleri, sebzeler yer adlarında en çok kullanılan bitki adlarıdır.

Türklerde yer adı verme gelenekleri ile ilgili çalışmalar yapılmıştır (Gülensoy, 1998; Yakupoğlu, 2008; Yedi yıldız, 1984). Bu çalışmalar ışığında Türk boylarının yer adı vermede yararlandıkları esaslar şöyle sıralanabilir:

1. Boy ve oymak adlarının yer adlarına verilmesi
2. Kişi adlarının yer adlarına verilmesi
3. Din ve inanışlarla ilgili sözcüklerin yer adlarına verilmesi
4. Meslek adlarının yer adlarına verilmesi
5. Yaşanılan yerle ilgili coğrafi ve kültürel özelliklerin yer adına verilmesi
6. İklim ve bitki örtüsüne dair kelimelerin yer adına verilmesi
7. Su kaynaklarının yer adlarına verilmesi
8. Hayvan adlarının yer adlarına verilmesi
9. Renk ve yön adlarının yer adlarına verilmesi
10. Tarihi yapı ve kalıntıların yer adlarına verilmesi

Çalışma Sahası, Malzeme ve Yöntem

Bu çalışmada Bozkır Barajı havzasında yer alan köylerin bitki adından oluşan yer adlarının durumu incelenmiştir. Bitki adından oluşan yer adları; sayı, tür, anlam, işlev ve yapı bakımından incelenmiştir. Çalışmada kullanılan yer adları; Orman İşletme Müdürlüğünden alınan 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan, belediyelerden alınan resmî kayıtlardan, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünün “Parsel Sorgulama Sistemi” nden ve saha araştırması yoluyla halk ağzından derlenerek istifadeye sunulmuştur. Sahadan alınan yer adları yöre halkının kullanım şekliyle verilmiştir. Bitki adından oluşan 163 adet yer adı alfabetik olarak sıralanacak olup yer adının anlamı, bulunduğu mahalle, işaret ettiği coğrafi nesne ve leksik kökeni tablo içinde gösterilecektir.

Çalışma Sahası Olan Bozkır ve Hadim İle İlgili Genel Bilgiler

Strabon bölgenin ismi ile ilgili ilk bilgileri vermektedir. İsaurike adlı bölgede Eski İsauria ve Yeni İsauria denilen iyi tahkim edilmiş iki yerleşim yeri olduğundan söz etmektedir. Bozkır’ın antik çağda ismi Aslanlar Şehri anlamına gelen Leontopolis’tir (Bahar, 1996b: 57). Bazı kaynaklarda adı geçen Siristat adının maden ocaklarının başında bulunan “Baş Usta” anlamına gelen “Ser-i Üstat” kelimesinden türemiş olduğu düşünülmektedir (Yılmaz, 1996: 87).

Saim Sakaoğlu Bozkır adını bu yöreyi fethetmiş ya da yönetmiş olan bir beyden aldığını (Sakaoğlu, 1984:259-264), Faruk Sümer ise Boz+kır= yen ve saf dışı bırak anlamına gelen Bozkır’ın boz ve kır fiillerinin emir ikinci tekil şahıs ile yapılmış bir isim olduğunu söylemektedir (Sümer, 1995 :9).

Bozkır, kuzeyden Seydişehir, Ahırlı ve Yalılıyük, Güneyden Hadim, Batıdan Akseki ve Ahırlı, Doğudan Güneysınır ve Çumra ile komşu olan Bozkır Konya’nın en eski ilçelerindedir. Bozkır’ın Konya şehir merkezine uzaklığı 116 km’dir. İlçenin yüzölçümü 1489 km²’dir. İlçenin rakımı ortalama 1150 metredir [3]

TÜİK ADNKS verilerine göre Bozkır’ın nüfusu 2021 yılı itibariyle 25.600 kişidir [6]. İlçenin yüz ölçümü 1.098,5 km²’dir, km²’ye yaklaşık 23 kişi düşmektedir. İlçenin toplam nüfusu yıllara göre değerlendirildiğinde azalan bir grafiğe sahiptir. Bu durumun sebebi ilçede istihdam imkanlarının yetersiz olduğunun düşünülmesi olup, genç nüfusun daha iyi iş imkanı için il merkezlerine göç etmesidir.

Bozkır günümüzde Konya iline bağlı bir ilçedir. Bozkır merkez Demirasaf, Cumhuriyet ve Yukarı olmak üzere 3 mahalleye ayrılmıştır. 2012 yılında çıkarılan Büyükşehir Yasası ile Bozkır'a bağlı 49 köy ve kasaba mahalle statüsüne geçmiştir [1].

Bozkır ilçesinde eğitim-öğretim faaliyetlerini yürüten 24 ilkokul, 14 ortaokul, 6 lise, Halk Eğitim Merkezi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu bulunmaktadır. Bozkır merkez, kasaba ve köylerinde örgün ve yaygın öğretimde 309 derslikte öğrenim gören öğrenci sayısı 5246, öğretmen sayısı 352'dir [4] İlçede ayrıca Selçuk Üniversitesi'ne bağlı Bozkır MYO, Aile Sanat Ve Eğitim Merkezi (ASEM) ve Konya Meslek Edindirme Kurs Merkezi (KOMEK) vardır.

Bozkır ekonomisi geçmişten bu yana tarım ve hayvancılığa dayanır. İlçenin topoğrafyası dağlık engebeli olmasından dolayı geniş tarım arazileri yoktur. Tarım arazileri içinde meyvecilik büyük yer tutmaktadır. Dağlık bölgelerde arıcılık ve bağcılık yapılmaktadır. Cuma günleri ilçe merkezinde kurulan pazarın, köy kasaba ve merkezde yaşayanlar için önemi çok büyüktür (Yaman Özer, 2017: 5).

Hadim, tasavvuf anlayışının oluşumundan itibaren dervişlerin hizmetinde bulunan ve onların ihtiyaçlarını karşılayan hizmetkârlara verilen isimdir.

Klikya bölgesi sınırları içerisinde yer alan Hadim ve çevresinin tarihi ilk çağlara kadar inmektedir. Antik dönemlerde İsaura olarak isimlendirilen bölgede Grek ve Roma dönemine ait pek çok yerleşim yeri bulunmaktadır (Kara, 2006: 6)

Hadim, Malazgirt zaferinden sonra Selçuklu hâkimiyetine girmiştir. Bundan yaklaşık iki yüzyıl sonra Karamanoğlu Beyliği'nin eline geçmiş ve 1473'te Fatih Sultan Mehmet'in Karamanoğulları Beyliği'ni ortadan kaldırması ile Osmanlı Devleti'ne bağlı bir köy olmuştur.

Osmanlı döneminde Hadim ile ilgili ilk yazılı belgeler II. Bayezid zamanına aittir. Osmanlı döneminde Hadim, Konya Sancağı'na bağlı Aladağ kazası'nın bir köyüdür. Aladağ kazası, 34 köyden oluşan ve merkezi Pirlevganda köyü (Taşkent) olan bir kazadır. (Turan, 1984: 54-55)

Hadim, XVI. ve XVII. asırlarda Aladağ'a bağlı bir köydür. Ancak Hadim, XVIII. asırdan itibaren gelişmeye ve adını duyurmaya başlamıştır. Bu kalkınma sürecinin Ebu Said Muhammed Hâdimî ile başladığı anlaşılmaktadır. Hâdimî ile birlikte büyümeye ve kalkınmaya başlayan Hadim, 1868'de Konya Sancağı'na bağlı bir kaza olmuştur. Bir süre Aladağ nahiyesi ile birlikte Karaman sancağına bağlansa da Cumhuriyet'in ilanından sonra, 30 Mayıs 1926 yılında Konya iline bağlı bir ilçe olmuştur (Kara, 2006: 6).

Hadim ilçesi, Orta Toroslarda bulunan bir vadi içine kurulmuş küçük bir yerleşim birimidir. Doğusunda Karaman ili, batısında Bozkır ilçesi, güneyinde Taşkent ilçesi, güneybatısında Alanya yer almaktadır. İlçenin Konya'ya uzaklığı 130 km'dir. Hadim'in rakımı 1500-1700 metredir (Sak, 1997: 169). Hadim merkez; Armağanlar, Aşağı Hadim, Hocalar ve Taşpınar olmak üzere dört mahalleye ayrılmıştır.

TÜİK ADNKS verilerine göre ilçenin nüfusu 2021 yılı itibarıyla 11.171 kişidir [2]. İlçenin yüz ölçümü 1.083,6 km²'dir, km²'ye yaklaşık 10 kişi düşmektedir. 2012 yılında nüfusun yaklaşık %79'u köylerde yaşarken, 6360 sayılı Büyükşehir Belediye Yasası ile köylerin kaldırılmış ve Hadim'e bağlı köyler mahalleye dönüşmüştür. Bu nedenle 2013 yılından itibaren köylerde yaşayan nüfusun oranı gün geçtikçe düşmektedir. Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında, ilçede yaşlı nüfusun artması ve yaşam sürelerinin uzaması gibi veriler elde edilmiştir.

Hadim'e bağlı yerleşim yerleri şunlardır; Armağanlar, Aşağı Hadim, Aşağıeşenler, Aşağıkızılkaya, Bademli, Beyreli, Bolat, Çiftepınar, Dedemli, Dolhanlar, Dülgerler, Eğiste, Fakılar, Gaziler, Gerez, Gezlevi, Göynükkışla, Gülpınar, Hocalar, İğdeören, Kalınağıl, Kalınağıl, Küplüce, Oduncu, Sarnıç, Selahattin, Taşpınar, Umurlar, Yağcı, Yelmez, Yenikonak, Yukarıeşenler [1].

Hadim'in ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanır. Yöre halkının başlıca geçim kaynağı kiraz tarımıdır. Dağlık bölgelerde arıcılık ve bağcılık da yapılmaktadır.

Hadim ilçesinde eğitim-öğretim faaliyetlerini yürüten 11 ilkokul, 10 ortaokul, 3 lise, Halk Eğitim Merkezi, Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu vardır. İlçede ayrıca Selçuk Üniversitesine bağlı Hadim MYO ve Konya Meslek Edindirme Kurs Merkezi (KOMEK) vardır [12].

İnceleme

Bu çalışmada Konya iline bağlı Bozkır ve Hadim ilçelerinin sınırları içinde inşa edilen Bozkır Braji'nin çevresinde yer alan köylerin bitki kökenli yer adları incelenmiştir. Bahsi geçen bölge, Toros Dağları'nın eteklerinde yer almaktadır. Engebeli bir coğrafi yapıya sahip olan bölgede meyvecilik oldukça gelişmiştir. Yer adlarında meyve isimlerinin geniş yer tutması bunun göstergesidir. Ayrıca yine arazi koşullarına bağlı olarak bitki ağırlıklı beslenmenin daha yaygın olması, bu bölgede yenebilen ot çeşitlerinin yer adlarına yansımından açık şekilde görülmektedir. Bozkır iklimi ve Akdeniz ikliminin arasında bir geçit oluşturan bölge oldukça zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. Yer adına verilmediği için bu çalışmada yer almayan ancak bitki bilimine kazandırılmayı bekleyen onlarca endemik bitki bu yörede yetişmektedir.

Bozkır Barajı havzasında yer alan köylerin yer adlarından 163 tanesi bitki adından oluşmaktadır. 163 yer adının içinde 55 farklı bitki türüne erişilmiştir. Yer adlarının oluşumunda en çok kullanılan bitki adları; *ardıç*, *kavak*, *söğüt*, *ceviz*, *elma*, *arpa*, *kiraz* ve *erik*dir. Bitki adıyla kurulan yer adlarının içinde bir tane de endemik bitkiye rastlanmıştır. Çalışma alanımız olan Üçpınar mahallesinde bulunan "Tükya Pınarı" adını, bölgede yetişen "tükyä" adlı endemik bitkiden almıştır.

Bu çalışmada bitki adından oluşan yer adları "Kökeni ve Karşılıdığı Coğrafi Nesne Bakımından Bitki Adından Oluşan Yer Adları" ve "Yapısı Bakımından Bitki Adından Oluşan Yer Adları" olmak üzere iki başlık altında incelenmiştir.

"Kökeni ve Karşılıdığı Coğrafi Nesne Bakımından Bitki Adından Oluşan Yer Adları" başlığı altında, yer adlarını oluşturan bitki adlarının ve tamlama oluşturan diğer kelimelerin anlamı ve kökenine dair bilgiler verilmiştir. Bitki kökenli yer adları yapısı bakımından "Basit, Türemiş ve Birleşik Kelimelerden Oluşan Bitki Kökenli Yer Adları" şeklinde üç başlıkta incelenmiştir. Birleşik kelimelerden oluşan yer adları *sıfat tamlaması* ve *isim tamlaması* alt başlıklarına ayrılmıştır.

A. Kökeni ve Karşılıdığı Coğrafi Nesne Bakımından Bitki Adından Oluşan Yer Adları⁴

Tablo 1: Kökeni ve Karşılıdığı Coğrafi Nesne Bakımından Bitki Adından Oluşan Yer Adları

Yer Adı	İşaret Ettiği Coğrafi Nesne ve Yer Adını Oluşturan Bitki Adı	Kökeni
Ağaçyığılısı	<ağaç yığılı+sı Ağaç: Meyve verebilen, gövdesi odun ya da kereste olmaya uygun olan ve uzun ömürlü bitki [6]. Yığ-: Bir nesneyi yükselti oluşturacak biçimde üst üste koymak (URL-6). Hacıyunuslar köyünde bir orman adıdır.	(T.+T.) ağaç: (<Uyg. ıgaç) (Gülensoy, 2011: 51) (<ET BK ıgaç "ağaç") (Ergin, 2011: 54) "[G 11].. çıntan ıgaç kelürüp.." (<KB yığaç "ağaç") (Arat, 1979: 538) "[1428] ..edersiz yığaç mingü muñlug bolup" (<DLT yığaç ~yığaç "ağaç") (Ercilasun 2014: 969) "[s.431] yığaç katlandı" yığ+(ı)+lı+sı: (<ET. yığ-) ~ OT. yığ-, yüg-) (Gülensoy, 2011: 1134)
Alıçlı	<alıç+lı Alıç (<i>Crataegus sp. L.</i>): Kış aylarında yapraklarını döken ağaç ya da ağaççıklardır. Dalları çoğunlukla dikenli, çiçekleri beyaz ya da pembe, meyveleri sarı, kırmızı, koyu kırmızı veya siyah renklidir. (Baytop, 2007: 29). Elmaağaç köyünde bir yayla adıdır.	alıç: (<Far. ālüçe) (URL-10).

⁴ Bu çalışmada incelenen bitki adları ve yer adını oluşturan diğer kelimeler farklı yer adlarında karşımıza çıkmıştır. Bu kelimelerin anlamları ve kökenleri yalnız bir yerde verilmiş, tekrar edilmemiştir. Bunun sebebi hem tekrara düşmemek hem de çalışmanın hacmini artırmamaktır.

Alıçlıkoyakağz ¹	<alıç+lı koyak ağız+1 Koyak: Dağlar ve kayalıklarda oluşmuş doğal çukur, vadi [6]. Ağız: Ortasında suların toplandığı bir toprak bulunan, dağların çevrelediği alan, koyak [7]. Üçpınar köyünde bir bahçe adıdır.	(T.+T.+T.) koyak: (<ET., OT. koy +[a]k) (Gülensoy, 2011: 548) ağız: (<OT. ağız. ~ Az ağız. -Tkm ağız. -TatK aus. - Nog avız. -Kklp awız. -Kzk awız. -Krg öz. - Özb oğiz. -Sag, Şor ās. -Tuv ās. -Yak uos ‘dudak.) (Eren, 1999: 4)
Almaağacı	<alma ağaç+1 Elma (pyrus malus): Gülgillerden, pembe ya da beyaz çiçekli bir ağaç. Bu ağacın sert kabuklu, rengi kırmızı, yeşil, sarı olabilen, hoş kokulu, tadı mayhoş ya da tatlı meyvesi [6]. Dolhanlar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T) elma: (<ET., OT. alma) (DLT) <al+mıla (Gülensoy, 2011: 329)
Almaardı	<alma art+1 Art: Arka, sırt , dağ geçidi, sarp yer, yokuş, dik bayır (Eyüboğlu, 1988: 19). Dolhanlar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T) art: (<T. ar+t / art) (Eyüboğlu, 1988:19).
Almakoyağı	<alma koyak+1 Dedemli köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T)
Arapçimeni	<Arap çimen+i Arap: Arap kelimesini “kara ülkesi” veya “step” anlamına gelen İbrânîce arabha, ve göçebelerin hayatını ifade eden erebhe sözcüğünden geldiğine dair görüşler vardır. Ayrıca Arap kelimesinin “çöl”, “çölde yaşayan kimse” anlamına geldiğini söyleyenler de vardır (Yıldız, “Arap”, 3:321-324). Çimen: Kendiliğinden yetişmiş çim [6]. Söğüt köyünde bir mevki adıdır.	(Ar.+T.) Arap: (<Ar. Arab) [6]. Çimen: (<OT. çümgen) (Gülensoy, 2011: 243)
Ardıç	Ardıç (Juniperus): Servigillerden, güzel kokulu, yaprakları kış aylarında da dökülmeyen, yuvarlak siyah meyveleri ilaç yapımında kullanılan bir ağaç (Eren, 1999: 15). Fakılar köyünde bir tarla adıdır.	Ardıç: (<ET. artuç) (DLT) “[s. 162] kim ayıp iştür kulak ay ewi artuç butak” (Ercilasun, 2014: 558) (<Uyg. artuç) (Gülensoy, 2011: 75)
Ardıçboyunu	<ardıç boyun+u Boyun: Dağ sırtlarında geçmeye elverişli alçak yer (Eren, 1999: 59). Dedemli köyünde bir yayla adıdır.	(T.+T) Boyun: (<ET. boyun~ boy (<*boñ) + (-)n) (Eren, 1999: 59).
Ardıçdibi	<ardıç dip+i Dip: Kök, temel, öz, taban, öz, son, uç (Eyüboğlu, 1988: 84). Cumhuriyet Mahallesi’nde bir bahçe adıdır.	(T.+T) Dip: (<ET. tüp~tüb-tib-tip/dip...) (Eyüboğlu, 1988: 84)
Ardıçini	<ardıç in+i İN: Mağara. (Eren, 1999: 190). 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir tepe adıdır.	(T.+T) İN: (<ET., OT. in, yin). (Eren, 1999: 190)
Ardıçbunarı	<ardıç bunar+1 Köken: (<OT. bunar, mınar [DLT]) (Gülensoy, 2011: 694) Pınar: Yerden kaynayarak çıkan su; bulak, göze [6].	(T.+T) Pınar: (<OT. bıñar, buñar, mıñar) (DLT) (Eren, 1999: 332)

	Üçpınar köyünde bir çeşme adı ve Armağanlar mahallesinde bir tarla adıdır.	
Armutarası	<armut ara+sı Armut (Pyrus communis): Gülgillerden, çiçekleri beyaz, Türkiye'nin her yerinde yetişen bir ağaçtır. Bu ağacın tatlı ve sulu, yumuşak, ufak çekirdekli meyvesine de bu ad verilir [6]. Ara: Orta, orta yer, İki nesnenin arasındaki boş yer (Eyüboğlu, 1988: 17). Dereiçi köyünde bağ ve tarla adı, Karabayır köyünde bağ adıdır.	(Far.+T.) Armut: (<Far.emrūd /ermūd/enberūd) (<ET armut [DLT]) (<CC ambrut) [10]. Ara: (<T. ara)
Armutgediği	<armut gedik+i Gedik: Bir düzey üstündeki yıkık, çatlak veya aralık; rahne [6]. Dedemli köyünde bir bahçe adıdır.	(Far.+T) Gedik: (<ET. ket-ü-k-ketük-ketik/gedik) (Eyüboğlu, 1988: 130)
Armutkolu	<armut kol+u Kol: Koyak, vadi [7]. Gerez köyünde bir mevki adıdır.	(Far.+T) Kol: (<ET. kol) [10].
Arpalık	<arpa+lık Arpa (Hordeum vulgare): Buğdaygillerden bir bitki [6]. Gezlevi , Karabayır ve Kovanlık köylerinde bahçe ve tarla adıdır.	Arpa: (<Uyg. arpa) (Gülensoy, 2011: 79)
Aşağıarpalık	<aşağı arpa+lık Aşağı: Bir yere göre daha alçak yerde bulunan [6]. Elmaağaç köyünde bir tarla adıdır.	(T.+T) Aşağı: (<T. aş-ak-ı) (Eyüboğlu, 1988: 22)
Ayıçayırı	<ayı çayır+ı Ayı: Memelilerin etobur takımından, beş parmaklı, tabanlarına basarak yürüyen, yurdumuzda boz türü bulunan, iri gövdeli hayvan; kocaoğlan (Ursus arctos) [6]. Çayır: Üzerinde gür ot biten düz ve nemli yer [6]. Gerez köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T) Ayı: (<OT. adığ) (Eren, 1999: 28) Çayır: (<OT. çay+[i]r) (DLT) (Gülensoy, 2011:225) Çayır: (< TT. çayır.-Kır. çayır,çiyir) (Eren, 1999: 82).
Bağcık	<bağ+cık Bağ: Üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu toprak parçası; çubukluk [6]. Dereiçi köyünde bağ ve bahçe adıdır.	Bağ: (<ET. bāğ-, bāy) <bā- (DLT) (Gülensoy, 2011: 100)
Bağoluğu	<bağ oluk+u Oluk: Bir şeyin üzerinde oyulmuş yol. Toprak veya taş üzerinde suyun akması için açılmış yol [6]. Dereiçi köyünde bağ ve tarla adıdır.	(T.+T) Oluk: (<OT. oluk Nog oluk 'yalak; tekne'. - TatK ulak. -Bşk ulak. -Çuv valak, vulak) (Eren, 1999: 306).
Beşagaç	<beş ağaç Beş: Dörtten sonra gelen sayının adı (URL-6). Armağanlar Mahallesi'nde bir bahçe adıdır.	(T.+T) Beş: (<OT. bēş ~ Az beş. -Tkm bāş. -Nog bes. - TatK biş. -Bşk biş. -Kklp bes. -Kzk bes. -Krg beş. - Tar, Sart beş. -Sag, Koy, Kaça pes. -Alt, Tel, Şor peş. -Bar piş. -Yak biäs. -Çuv pillék, pilék.) (Eren, 1999: 48)
Bilikşamlar	<bilik şam+lar	(T.+T) ~ (Ar.+T.)

	Şam: Çam [7]. Bilik: Bölünmüş, yarılmış. ⁵ Dereiçi köyünde bir mevki adıdır.	Çam: (<Ar. şam') (Eren, 1999:77) Çam: (<EAT. çam) (Gülensoy, 2011: 216) ⁶ Bilik: (<TT. bölük) [7].
Biselik tepesi	<bise+lik Bise: Katran [7]. Tepe: Etrafındaki düz yerlerden yüksek olan, yüksekliği çoğunlukla birkaç yüz metreyi aşmayan yer şekli [6]. Üçpınar köyünde bir yükselti adıdır.	(T.+T) Bise: (<An.ağl. katran) [7]. ⁷ Tepe: (<ET. töbü~töpü~töpö) (Uyg. Töpü, töpi) (OT. töpü) (Gülensoy, 2011: 880)
Boğazçayır	<boğaz çayır Boğaz: İki dağ arasındaki dar geçit. [6]. Çayır: Üzerinde bol ve verimli otlar çıkan yaş yer [6]. Karabayır ve Üçpınar köyünde bir tarla adıdır.	(T.+T.) Boğaz: (<OT. boğuz ~ Az boğaz. -Tkm boğaz. - Nog boğaz. -Sart boğaz. -TatK buğaz. -Tar boğuz. - Çuv pır.) (Eren, 1999: 56)
Bostanlık	<bostan+lık Bostan: Kavun ve karpuzla verilen ortak ad [6]. Kovanlık köyünde bir tarla adıdır.	(Far.) Bostan: (<Far. büstān~büyistān) [10].
Bozarmut	<boz armut Boz: Boz renk (Gülensoy, 2011: 165). Soğucak köyünde bir tarla adıdır.	(T.+Far.) Boz: (<ET., OT. boz) (Gülensoy, 2011: 165)
Büyükalmaseki	<büyük alma seki Büyük: Genişliği ve uzunluğu, benzerlerinden daha büyük olan, küçük zıddı [6]. Seki: Toprak üstündeki yükseklik; taraça [7]. Hacıyunuslar köyünde bir tarla ve bahçe adıdır.	(T.+T.+T.) Büyük: (<OT.bedük) (Gülensoy, 2011: 197) Seki: (<OT. sekü) (Gülensoy, 2011: 748) Seki: (Far. sekü) (Eyüboğlu, 1988: 288)
Çalbalı	<çalba+la Çalba: Adaçayı [7]. Söğüt köyünde tarla, bağ ve bahçe adıdır.	Çalba: (<An.ağl. adaçayı, labada, bir çeşit zehirli ot...) [7]. ⁸
Çalbalıdüz	<çalba+lı düz Düz: Engebesiz olan yer [6]. Dolhanlar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Düz: (<ET. tüz) ⁹ (Eyüboğlu, 1988: 99)
Çamiçi	<çam iç+i Çam (Pinus): Çamgillerin temsili bitkisi olan, her mevsimde yeşil kalan, yapraklarını dökmeyen, iğne yapraklı, yurdumuzda pek çok türü olan bir orman ağacı [6].	(T.+T.) İç: (<ET. iç) (Gülensoy, 2011:423)

⁵ “bilik” sözcüğü bu anlamda sözlüklerde geçmemektedir. DS’de “bilik” sözcüğüne karşılık en yakın tanım “bölük, parça, kısım” şeklindedir ancak “Bilikşamlar” yer adında geçen “bilik” sözcüğü sıfat tamlaması oluşturmuştur.

⁶ Eren, *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*’nde “çam” sözcüğünün Arapça mum anlamına gelen “şam” sözcüğünden geldiğini ifade etmektedir. Gülensoy ise *Türkiye Türkçesindeki Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü*’nde “çam” sözcüğünün Türkçe olduğuna dikkat çekerek “ağaçtan oyularak yapılan büyük kaşık” anlamına gelen “çam+ça+k” sözcüğünü buna dayanak olarak göstermektedir.

⁷ “Bise” sözcüğüne yalnızca DS’de “katran” anlamıyla rastlanmıştır. Çalışma alanımız olan köylerde andız ağacından elde edilen bu katran tedavi amaçlı kullanılmaktadır. Kelimenin kökenine dair bilgiye erişilememiştir.

⁸ “Çalba” sözcüğünün kökenine dair sözlüklerde bir bilgiye rastlanmamıştır. Çalışma alanımız olan köylerde yetişen; geniş yapraklı, yenebilen bir ot çeşididir.

⁹ Eski Türkçede soy, kuşak, budun, topluluk gibi anlamlara gelirken zamanla anlam genişlemesine uğrayarak “eşit” anlamında ve “ova, yazı” anlamında kullanıldığı görülmüştür.

	İç: Herhangi bir durumun, cismin veya alanın sınırları arasında bulunan bir yer; dâhil, dış karşıtı [6]. Üçpınar köyünde bir orman adıdır.	
Çamlarbeleni	<çam+lar belen+i Belen: Dağlardaki yüksek geçit, sarp dağ yolu [6]. Söğüt köyünde bir yükselti adıdır.	(T.+T.) Belen: (<An.Ağl. belen, beleñ, belalan, belan, belenğ, belenk, belon, bilan, bilān) (Gülensoy, 2011: 129) ¹⁰
Çamlar caddesi	<çam+lar cadde+si Cadde: Ana yol [6]. Yukarı Mahallesi'nde bir arsa adıdır.	(T.+Ar.) Cadde: (< Ar. cādde) [6].
Çamlartepesi	<çam+lar tepe+si 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir tepe adıdır.	(T.+T.)
Çamlık	<çam+lık Üçpınar köyünde bir orman adıdır.	(T.)
Çamlıkah	<çam+lı kah Kah: Kenar, sınır, kıyı [7]. 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir tepe adıdır.	Kah: (< Kenar, sınır, kıyı [7]). ¹¹
Çamlıyayla	<çam+lı yayla Yayla: Denizden yüksekte olan, hayvan otlatma veya dinlenme yeri olarak kullanılmaya elverişli düzlük [6]. Üçpınar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Yayla: (<ET. OT. yaylağ) (Eren, 1999: 446)
Çayır	<çayır Taşpınar Mahallesi'nde bir bahçe adı ve Demirasaf mahallesinde bir mevki adıdır.	(T.)
Çayırgoyağı	<çayır koyak+ı Dedemli köyünde bahçe ve tarla adıdır.	(T.+T.)
Çayırlık	<çayır+lık Elmaağaç köyünde bir kuru adıdır.	(T.)
Cevizarası	<ceviz ara+sı Ceviz (Juglans regia): Boyu yirmi beş otuz metreyi bulan ve kış aylarında yapraklarını döken bir ağaçtır. Doğada kendiliğinden yetişebildiği gibi park ve bahçelerde de yetiştirilir (Baytop 2007:58) ¹² Karabayır köyünde bağ, bahçe ve tarla adıdır.	(T.+Ar.) Köken: (< Ar. cevz) [10].
Cevizlikoyak	<ceviz+li koyak Gerez köyünde bir bahçe adıdır.	(Ar.+T.)
Çıbık	<çibık Çıbık: Körpe dal [7].	(T.) Çubuk: (< OT. çīp+[1]k) (DLT) (Gülensoy,2011: 256)
Çiçeklitepesi	<çiçek+li tepe+si Çiçek: Bitkilerin, üreme organlarını taşıyan, güzel kokulu, farklı renklerde olan bölümü [6]. Söğüt köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Çiçek: (<ET. [Uyg.] çeçek) (Gülensoy, 2011: 240)

¹⁰ “belen” sözcüğünün hangi dilden geldiğine dair bir bilgiye rastlanmamıştır. Ancak Anadolu ağızlarında geniş bir coğrafyada aynı anlamda kullanılması sözcüğün Türkçe kökenli olması yönündeki ihtimalleri artırmaktadır.

¹¹ “kah” sözcüğü bu anlamıyla yalnız *Derleme Sözlüğü*'nde geçmektedir. Sözcüğün kökenine dair bir bilgiye rastlanmamıştır.

¹² Ceviz sözcüğü, Farsça “gawz” şeklinden “koz” olarak; Arapça “ceviz” şeklinden “ceviz” olarak dilimize geçmiştir.

Çiçeklice	<çiçek+li+ce Söğüt köyünde bir tepe adıdır.	(T.)
Çirişli yolu	<çiriş+li yol+u Çiriş(Asphodelus): Zambakgillerden, beyaz çiçekli bir bitki [6]. Soğucak köyünde bir yol adıdır.	(Far.+T.) Çiriş: Köken: (<Fars. sirīš) [11].
Çöğürdek	<çöğür+dek Çöğür: Maydanozgillerden bir tür dikenli yaban bitkisi [6]. Dedemli köyünde bir mevki adıdır.	(T.) Çöğür: (<And.ağl..çöğür, cögür, çöhür, çöndür...) (Gülensoy, 2011: 252) Çöğür: (< ~Krg çör ‘kaval, çoban düdüğü’. - Alt çökur ‘die Rohrpfefe’. -Tel çoğur, çoğor, şoğor. -Tel, Kuğ, Tub çör. -Tel, Kumd şör. -Soy şör. ‘Ahlat ağacı’ (ve ‘dikenli ağaç’) olarak kullanılan çöğür’den geldiği anlaşılıyor. (Eren, 1999: 99)
Çöğürlüğüney	<çöğür+lü güney Çöğür: Maydanozgillerden bir tür dikenli yaban bitkisi [6]. Güney: Her zaman güneş alan yer [7]. Gerez köyünde bir bağ adıdır.	(T.+T.) Güney: (<ET., OT. kün+e-gi) (Gülensoy, 2011: 396)
Çökelez	<çökelez ¹³ Çökelez:Ağaçtan çıkarılan zambak [7]. Çekelez: Sincap. Yerel ağızlarda çökelez olarak geçer (Eren, 1999: 83). 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir tepe adıdır.	(T.)
Dalardıç	<dal ardıç Dal: Ağacın gövdesinden çıkan kollarından her biri [6]. Gezlevi köyünde bir tepe adı ve Aşağı Hadim mahallesinde bir bağ adıdır.	(T.+T.) Dal: (<ET., OT. tal) (Gülensoy, 2011:261)
Darıyeri	<darı yer+i Darı: Mısır [7]. Hacıyunuslar köyünde bir tarla adıdır.	(T.+T.) Köken: (<OT. tarığ) (DLT) (Gülensoy, 2011: 267)
Dedelerşamı	<dede+ler şam+ı Dede: 1.Ata. 2. Mevlevi tarikatında çile dolduran erenlere verilen ad [6]. Üçpınar köyünde bir tepe adıdır.	(T.+T.) Dede: (< ET. dede) (Gülensoy, 2011: 270)
Derebağ	<dere bağ Dere: Çaydan küçük, yazın kuruyan veya suyu azalan küçük akarsu [6]. Dedemli köyünde bir mevki adıdır.	(Far.+T.) Dere: (<Far. dere) (Eyüboğlu, 1988: 81)
Dikenliseki	<diken+li seki Diken: Bazı bitkilerin dal, yaprak, meyve kabuğunda ve bazı hayvanların derisinde bulunan sert, ucu sivri ve batıcı çıkıntılara verilen ad [6]. Seki: Toprak üstündeki yükseklik; taraça [6]. Fakılar köyünde bir çeşme adıdır.	(T.+T.) Diken: (<ET. tikän~OT. tiken) (Gülensoy, 2011: 283) Seki: (< OT. sekü) (Gülensoy, 2011: 748) Seki: (< Far. sekü) (Eyüboğlu, 1988: 288)

¹³ “Çökelez” sözcüğünün leksik kökenine dair bir bilgi bulunamamıştır. Ancak “çök-el+ez” biçiminde oluşmuş olması muhtemeldir. +(A)z eki bugün işlevini yitirmiş olsa da ayaz, boğaz, haylaz gibi bazı sözcüklerde varlığını göstermektedir. “Çökelez” yer adının kökenine dair daha sağlıklı açıklamalar yapılabilmesi için eklerin tarihî seyrinin incelenmesi gerekmektedir. Bu da ayrı bir araştırma konusudur.

Ekinlik	<ekin+lik Ekin: Tahılın tarlaya atıldığı zamandan hasat edilinceye kadar geçirdiği hal [6]. Armağanlar Mahallesi'nde bahçe ve tarla adıdır.	(T.) Ekin: (<ET. ekin) Gülensoy, 2011: 325)
Ekşielma	<ekşi elma Ekşi: Limon ya da sirke tadında olan [6]. Yukarı Mahallesi'nde bir bahçe adı ve Gerez mahallesinde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Ekşi: (< ET., OT. ekşig~ekşik) (Gülensoy, 2011: 326)
Elmaağaç geçesi	<elma ağaç geçe+si Geçe: Yaka. Karşı taraf, öte. Kovanlık köyünde bir tarla adıdır.	(T.+T.+T.) Geçe: (< ET. keçe) [8].
Elmaağacı	<elma ağaç+ı Dolhanlar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.)
Elmaderesi	<elma dere+si Taşpınar Mahallesi'ne bağlı bir dere adıdır.	(T.+Far.)
Elmalık	<elma+lık Gezlevi köyünde bir bahçe adıdır.	(T.)
Elmalıkoyak	<elma+lı koyak Fakılar köyünde bir bahçe adıdır.	(T.+T.)
Erikli	<erik+li Erik: Gülgillerden, beyaz çiçekli bir ağaç. Bu ağacın ince kabuklu, farklı renklerde, ekşi ya da tatlı, sert çekirdekli meyvesi [6]. Gezlevi köyünde bahçe ve orman adıdır.	(T.) Erik: (<ET., OT. erük) (Gülensoy, 2011: 337) ¹⁴
Erikliadaşı	<erik+li taş+ı Gezlevi köyüne bağlı bir yükselti adıdır.	(T.+T.) Taş: (OT. tās) (Eren, 1999: 396)
Erikliboğaz	<erik+li boğaz Boğaz: İki dağ arasında dağ geçit [6]. Fakılar köyünde bir bahçe adıdır.	(T.+T.)
Erikliguzak	<erik+li guzak Guzak ¹⁵ Dedemli köyünde bir tarla adıdır.	(T.+T.)
Fidantepeci	<fidan tepe+si Fidan: Daha büyümemiş ağaç veya ağaççık [6]. 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir tepe adıdır.	(Gr.+T.) Fidan: (< Gr. Phiton) (Eyüboğlu, 1988: 123)
Filis	<filis Filiz (Filiz): Ağaçlardan çıkan taze ve ufak dal; sürgün [6]. Taşpınar Mahallesi'nde bir bahçe adıdır.	(T.) Filiz: (< TT. bili+ç [>biliç>biliz<filiz]) Gülensoy, 2011: 354)
Gelinciksekisi	<gel+in+cik seki+si Gelincik (Papaver rhoeas): Yaz aylarında doğada, özellikle buğday	(T.+T.) Gelincik: (<TT. gel-in+cik) (Gülensoy, 2011: 363)

¹⁴ Erik sözcüğü; DLT'de şeftali, kayısı, erik gibi meyvelerin genel adı olarak tanımlanmıştır.

¹⁵ "Guzak" sözcüğüne sözlüklerde rastlanmamıştır. Ancak yöre halkından edinilen bilgiye göre "koyak" sözcüğünün ağızlarda ses değişikliğine uğramış hali olduğu düşünülmektedir.

	tarlalarında yetişen, kırmızı ve otsu bitki [6]. Hacıyunuslar köyünde bir orman adıdır.	
Gevenbeleni	<geven belen+i Geven: Baklagillerden, bazı türlerinden kitre denilen zambk çıkarılan, arıcılık faaliyetlerinde aromasından yararlanılan, engebeli arazilerde erozyonu önleyen, eczacılık, boya, dokuma ve kâğıt sanayisinde ham madde olarak yararlanılan, dikenli bir çalı; keven [6]. Taşpınar mahallesinde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Geven: (<ET., OT. kew-en) (DLT) (Gülensoy, 2011: 367)
Gevenli	<geven+li Dolhanlar köyünde bir tarla adıdır.	(T.)
Gevenlidirsek	<geven+li dirsek Dirsek: Keskin dönemeç, viraj. ¹⁶ Dolhanlar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Dirsek: (<OT. tirsgek) (DLT) (Gülensoy, 2011: 289)
Gevenliseki	<geven+li seki Aşağı Hadim mahallesinde bir bahçe adıdır.	(T.+T.)
Gül Sokak	<gül sokak Gül (Rosa): Gülgillerin örnek bitkisi. Bu bitkinin katmerli, genellikle kokulu olan çiçeği [6]. Sokak: Yerleşim yerlerinde, iki tarafında evler bulunan, caddeye göre daha dar ya da kısa olan yol [6]. Dedemli köyünde bir sokak adıdır.	(Far.+Ar.) Gül: (< Far. gul) [10].
Gülburnu	<gül burun+u Burun: Bir nesnenin veya arazinin köşesi [7]. Söğüt köyünde bahçe, tarla ve yol adı ve 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir tepe adıdır.	(Far.+T.) Burun: (< OT. burun) (Eren, 1999: 64)
Güneybağ	<güney bağ Dedemli köyünde göl alanı, tarla ve ham toprak adıdır.	(T.+T.)
Gürbağ	<gür bağ Gür: Bol, çok verimli; gümrah, feyyaz, randımanlı [6]. İğdeören köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Gür: (<ET. kür) (Gülensoy, 2011: 397)
Haytaçayırı	<hayta çayırı Hayta: Toroslarda yaşayan bir Yörük aşireti [6]. ¹⁷ Fakılar köyünde bir mevki adıdır.	
İğde	<iğde İğde (Elaeagnus): İğdegillerden, güzel kokan, sarı çiçekli bir ağaç ve onun meyvesi [6]. Dedemli köyünde bahçe ve tarla adıdır.	(T.) İğde: (<ET. yigde, OT. yikte~igde) (Gülensoy, 2011: 426)
İğdearası	<iğde ara+sı	(T.+T.)

¹⁶ Dirsek sözcüğü bu anlamda Derleme Sözlüğü'nde ve Güncel Türkçe Sözlük'te geçmemektedir.

¹⁷ "Hayta" sözcüğünün kökenine dair bir bilgiye erişilememiştir.

	Yukarı Mahallesi'nde bir mevki adıdır.	
İğdeliçeşmesi	<iğde+li çeşme+si Çeşme: Çoğunlukla yol kenarlarında insanların faydalanması için yapılan, suyun bir oluktan veya musluktan aktığı yapı, pınar [6]. 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir su kaynağı adıdır.	(T.+Far.) Çeşme: (< Far. çeşme) [10].
İğdeüstü	<iğde üst+ü Üst: Bir nesnenin yukarı doğru olan yanı; üzeri, alt zıddı [6]. Yukarı Mahallesi'nde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Üst: (< ET. üz/üs+t) (Eyüboğlu, 1988: 360)
İğdeyazısı	<iğde yazı+sı Yazı: Ova, sahra, ıssız kır [7]. Dedemli köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(T.+T.) Yazı: (< ET. yaz+ı) (Gülensoy, 2011: 1102)
İğdeyolu	<iğde yol+u Yol: İnsanların ve hayvanların bir yerden bir yere gitmesi için yapılmış ya da kendiliğinden oluşmuş, yürümeye elverişli alan [6]. Dedemli köyünde yol ve bahçe adıdır.	(T.+T.) Yol: (< ET., OT. yol) (Gülensoy, 2011: 1155)
İkiarmut	<iki armut İki: Birin ardından gelen rakamın adı; dü [6]. Karabayır köyünde bağ, bahçe ve tarla adıdır.	(T.+T.) İki: (< ET. ikki/iki) (Eyüboğlu, 1988: 173)
Kabaağaç	<kaba ağaç ¹⁸ Kaba: 1. İri taneli 2. Hafif olduğu hâlde kalın ya da hacimli [6]. Fakılar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Kaba: (< OT. kapa) (DLT) (Gülensoy, 2011: 446)
Kabacaardıç	<kaba+ca ardıç Kabaca: İrice, büyükçe olan [6]. Dereiçi köyünde bağ ve bahçe adıdır.	(T.+T.)
Kaklık ¹⁹	<kak+hık Kak: Elma, armut vb. meyvelerin kurutulmuşu [6]. Hacıyunuslar mahallesinde bir tarla adıdır.	(T.) Kak: (<ET., OT. kak) (Gülensoy, 2011: 452)
Kamıçça	<kamış+ca Kamış (Phragmites australis): Buğdaygillerden, suyun çok olduğu alanlarda yetişen, yaprakları şerit şeklinde olan, çit, sepet yapımında kullanılan bitki [6]. Fakılar köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(T.) Kamış: (<ET. kamış~ kamuş) (Gülensoy, 2011: 457)
Kamışlıyer	<kamış+lı yer Yer: Tarla [6]. Gezlevi köyünde bir tarla adıdır.	(T.+T.)
Karaağaç	<kara ağaç	(T.+T.)

¹⁸ “Kabaağaç” halk ağzında “Palamut” ağacına karşılık olarak kullanılmaktadır.

¹⁹ “Kaklık” sözcüğü halk ağzında “Yağmur yağınca içine su biriken kaya oluşu” anlamında da kullanılmaktadır. Bu yer adında geçen “kak” sözcüğünün hangi anlamı taşıdığına dair net bir bilgiye erişilememiştir. Ancak meyveciliğin temel geçim kaynağı olan bu bölgede “kurutulmuş meyve” anlamına gelen “kak” sözcüğünün yer adına verilmesi kuvvetle muhtemeldir.

	Kara: Renklerin en koyusu, siyah; ak, beyaz zıddı [6]. Demirasaf mahallesinde bir mevki adıdır.	Kara: (< OT. <i>qara</i>) (DLT) (Gülensoy, 2011: 462)
Karaağaçlı-seki	<kara ağaç+lı seki Dolhanlar köyünde bir mevki adıdır	(T.+T.+T.)
Karahasan-bağı	<kara hasan bağ+ı Hasan: Kişi adı. Dereici köyünde bağ ve bahçe adıdır.	(T.+Ar.+T.) Hasan: (< Ar. <i>ḥsn</i>) [10].
Kavaklıardı	<kavak+lı ardı Kavak(Populus): Söğütgillerden, suyun çok olduğu alanlarda yetişen, boyları 30-40 metreyi bulan, kerestesinden yararlanılan uzun boylu bir ağaç [6]. Gezlevi köyünde bir orman adıdır.	(T.+T.) Kavak: (<ET. terek “kavak” (Clauson 1972: 543) (<tirek “kavak ağacı” (Ercilasun 2014: 882) (<TT. kav[a]k) (Eren, 2020, 219)
Kavaklı	<kavak+lı Gezlevi köyünde bir orman adıdır.	(T.)
Kavaklıtaş	<kavak+lı taş Dedemli köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(T.+T.)
Kelekbükü	<kelek bük+ü Kelek: Olgunlaşmamış, ham kavun [6]. Bük: Akarsuya yakın verimli araziler [7]. Dedemli köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(Far.+T.) Kelek: (<Far. <i>kālak</i>) [11]. Bük: (< ET. OT. <i>bük</i>) (DLT) (Gülensoy, 2011: 192)
Keşirler	<keşir+ler Keşir: Havuç [7]. Kovanlık köyünde bir tarla adıdır.	(T.) Keşir: (<OT. <i>geşür</i> ~Far. <i>gezer</i>) ²⁰
Kirazlı	<kiraz+lı Kiraz (Cerasus Avium): Gülgillerden, ılıman iklimlerde yetişen bir meyve ağacı [6]. Dolhanlar köyünde bağ ve bahçe adı, Üçpınar köyünde tarla ve orman adıdır.	(Yun.) Kiraz: (<CC. <i>kirās</i> ~Yun. <i>kerási</i>) (Karadeniz, 2017: 616)
Kızılağaç	<kızıl ağaç Kızıl: Parlak kırmızı renk [6]. Gezlevi köyünde bağ ve orman adıdır.	(T.+T.) Kızıl: (< OT. <i>qız-ıl</i>) (DLT) (Gülensoy, 2011: 524)
Kızılceviz	<kızıl ceviz Kovanlık köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(T.+Ar.)
Kocaardıç	<koca ardıç Koca: Yaşlı [6]. Gezlevi köyünde bir anıt ağacın bulunduğu mevkidir.	(T.+T.) Koca: (< TT. <i>koca</i>) (Gülensoy, 2011: 529)
Kocaçayır	<koca çayır Gerez köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.)
Kocailedin	<koca ladin Ladin: Çamgillerden, boyu 50-60 metreyi bulan, gövdesi düz, kozalağı aşağıya doğru sarkan, kerestesi ve reçinesinden yararlanılan, çam ağacına çok benzeyen bir orman ağacı [6]. Gezlevi köyünde bahçe adıdır.	(T.+Ar.) Ladin: (<Ar. <i>lādan</i> ~ La. <i>ladanum</i>) [10].

²⁰ Kâşgarlı Mahmud, sözcüğün Farsça kökenli olduğunu ifade etmiştir (< Far. *gezer*). Ancak Oğuz Türkçesindeki “geşür”ün Farsça “gezer”den geldiğinin söylenemeyeceğini de dile getirmiştir. Ancak bu sözcüğün kökenine dair net bir bilgi vermemiştir (Güner, 2011: 836)

Kokarot	<kokar ot Kokar: Kokusu olan, kötü kokan. ²¹ Ot: Toprak üstündeki bölümleri sertleşmeyip yumuşak kalan, sonbaharda sararıp ilkbaharda yeniden çıkan birkaç mevsim sonra kuruyan ufak bitkiler [6]. Gezlevi köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Kokar: (< ET., OT. <i>koğ-ar</i>) ²² (Gülensoy, 2011: 532) Ot: (< ET., OT. ot) (Eren, 1999: 310)
Kozağaç	<koz ağaç Koz:Ceviz [6]. Dedemli köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(Far.+T.) Koz: (<Far. gawz) (Gülensoy, 2011: 550)
Kozağacı	<koz ağaç+ı Aşağı Hadim Mahallesi'nde mevki ve su kaynağı adıdır.	(Far.+T.)
Lalelik	<lale+lik Lale (Tulipa Gesneriana): Zambakgillerden, Anadolu'dan diğer ülkelere yayılan, yaprakları uzun ve sivri, çiçekleri kadeh biçiminde, çeşitli renklerde, güzel görünen bir bitki [6]. Fakılar köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(Far.) Lale: (<Far. lāle) [10].
Menekşeli-goyak	<menekşe+li koyak Menekşe (Viola tricolor): Menekşegillerden, tabiatta doğal olarak ya da saksıda büyüeyebilen, yaprakları kalp şeklinde olan bitki. Bu bitkinin mor renkli, güzel kokulu çiçeği (URL-6). Gezlevi köyünde bir yükselti adıdır.	(Far.+T.) Menekşe: (<Far. banafşe) (URL-11)
Mercimek goyağı	<mercimek koyak+ı Mercimek (Lens culinaris): Baklagillerden, beyaz çiçekli bir tarım bitkisi. Bu bitkinin, besin değeri yüksek, ufak, kırmızı, sarı veya yeşil, yuvarlak ve yassıca tohumu; yasmık [6]. Dolhanlar'a bağlı Gülvet Mahallesi'nde bir tarla adıdır.	(Far.+T.) Mercimek: (<CC Maruimak~ Far. marcumak) [10].
Mercimeктаşı	<mercimek taş+ı Hacıyunuslar köyünde bir yükselti adıdır.	(Far.+T.)
Meşelik	<meşe+lik Meşe(Quercus): Kayıngillerden, her mevsim yeşil kalan çeşitleri de bulunan, çok uzun ömürlü bir orman ağacı [6]. Dedemli köyünde bir orman adıdır.	(Far.) Meşe: (<Far.bişā) (URL-11)
Nohut	<nohut Nohut (Cicer arietinum): Baklagillerden, kıraç bölgelerde yetişen, çiçekleri sarı renkli, tanesi yeşil ya da kuru olarak tüketilebilen bir bitki [6].	(Far.) Nohut: (<CC. Noghut~ Far. naḫōd) [10].

²¹ “Kokar” sözcüğü bu anlamda sözlüklerde geçmemektedir.

²² “Kok-ar” sözcüğünde yer alan –ar ekinin sıfat-fiil eki olduğu açıktır. “kokar ot” yer adında da sıfat tamlaması kalıbında olması bunu doğrular niteliktedir.

	Fakılar köyünde tarla ve bahçe adıdır.	
Nohutluk	<nohut+luk Söğüt köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(Far.)
Otini	<ot in+i İN: Mağara [6]. Gezlevi köyünde bir mağara adıdır.	(T.+T.)
Otluk	<ot+luk Kovanlık köyünde bir tarla adıdır.	(T.)
Pamukluk	<pamuk+luk Pamuk(Gossypium): Ebegümeçigillerden, koza biçimindeki meyvesi üç, dört, beş dilimli olan, sıcak bölgelerde yetişen değerli bir tarım ve sanayi bitkisi [6]. Karabayır köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(T.) Pamuk: (<OT. pamuk~ And.ağl. bambık, pambuh, panbığ...) (Gülensoy, 2011: 685)
Pancarderesi	<pancar dere+si Pancar: Ispanakgillerden, vitamin bakımından zengin bir bitki. Bu bitkinin şeker elde edilen köküdür [6]. Dolhanlar köyünde bir mevki adıdır.	(Erm.+Far.) Pancar: (<Erm. pançar) [10].
Pancarlık	<pancar+luk Yukarı Mahallesi'nde bir mevki adıdır.	(Far.)
Pelitliesik	<pelit+li esik Pelit (Palamut): Ülkemizde yetişen meşe türlerindedir. Fındığa benzeyen, sert ve pürüzlü, bir yüksük içinde bulunan bir meyvedir [6]. Esik: Çukur yer. Hacıyunuslar köyünde bir mera adıdır.	(Far.+T.) Pelit: (<Ar.ballût) [11]. Esik: (< ET., OT. ek(g)sük) (DLT, KB) (Gülensoy, 2011: 326) ²³
Şalgalık	<şalga+luk ²⁴ Şalga : Şalgam. Şalgam(Brassica rapa): Turpgillerden yumru köklü bir bitki [6]. Kovanlık köyünde bir tarla adıdır.	(Far.) Şalgam: (<Far. şalgam) (Gülensoy, 2011: 836)
Şalgamcı	<şalgam+cı Fakılar köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(Far.)
Şalgamcı-tepesi	<şalgam+cı tepe+si 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir yükselti adıdır.	(Far.+T.)
Şamtösmeği	<şam tösmek+i Şam:Çam [7]. Tösmek: Otun kütüğü [7]. Gezlevi köyünde bir orman adıdır.	Tösmek ²⁵
Şamarası	<şam ara+sı Yukarı Mahallesi'nde bir mevki adıdır.	(T.+T.)
Şambaşı	<şam baş+ı Baş: Arazide en yüksek nokta [6]. Gerez köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Baş: (< ET., OT. bāş) (Eren, 1999: 41)
Şamgeçesi	<şam geçe+si	(T.+T.)

²³ “Esik” sözcüğü bu şekilde sözlüklerde geçmemektedir. Ancak “eksik” sözcüğü ile anlam ve şekil yönünden benzerliği göz önünde bulundurulursa bu iki sözcüğün aynı kökten gelmesi muhtemeldir.

²⁴Şalgam bitkisi, çalışma alanımız olan köylerde “şalga” olarak anılmaktadır. “şalga” ve “şalgam”ın aynı bitki olduklarına dair birkaç kaynaktan sınırlı sayıda bilgiye ulaşılmıştır. Ayrıca Derleme Sözlüğü’nde “şalga” ifadesi geçmemektedir.

²⁵ “Tösmek” sözcüğünün kökenine dair bir bilgiye erişilememiştir. Geçici kılış adları yapma dışında, kalıplaşma yoluyla bazı yiyecek, içecek, araç ve gereç adları da yapan, fiilden isim yapma eki olan –mAk ekinden türetilmesi muhtemeldir.

	Geçe: Yaka [7]. Karabayır köyünde bir tepe adıdır.	
Sarıağaçlar	< sarı ağaç+lar Sarı: Yeşil ile turuncunun karışımı bir renk, limon kabuğu rengi [6]. Yukarı mahallesinde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Sarı: (< ET., OT. sarıg) (Gülensoy, 2011: 735)
Sarımsaklı- daşı	< sarımsak+lı taş+1 Sarımsak (Allium Sativum): Zambakgillerden, 25-100 santimetre yüksekliğinde yapraklarında, saplarında ve toprak altındaki soğanında kokulu yağ bulunan bir kültür bitkisi. Bu bitkinin baharat olarak kullanılan dişli bölümü [6]. Gezlevi köyünde bir tepe adıdır.	(T.+T.) Sarımsak: (<OT. sarmusak, samursak) (Gülensoy: 2011, 737)
Sarıot	< sarı ot Üçpınar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.)
Sarıyaprak	< sarı yaprak Yaprak: Bitkilerde solunum, karbon özümlemesi, terleme vb. olayların olduğu, çoğu klorofilli, yeşil ve farklı şekillerdeki bölümler [6]. Yukarı mahallesinde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Yaprak: (<ET. yapırğak, yapırkak, yabırğak) (Gülensoy, 2011: 1067)
Söğütçük	< söğüt+çük Söğüt(Salix): Söğütgillerden, suyun çok olduğu yerlerde yetişen, yaprakları ince uzun, büyük bir ağaç [6]. Gerez köyünde bir mevki adı, Taşpınar mahallesinde tarla ve bahçe adı ve Baybağan mahallesinde bir bahçe adıdır.	(T.) Söğüt: (<ET., OT. söğüt) (Gülensoy, 2011: 805) (<ET AY III söğüt “ağaç” (Ölmez 1991: 111) “ [172-9] –bodi söğüt tüpinte v(a)jır-lığ ...” (< DLT söğüt “söğüt ağacı” (Ercilasun 2014: 830) “ [s. 153] söğüt sölije kağın kāsıña”
Söğütdere	< söğüt dere Soğucak köyünde bahçe ve tarla adıdır.	(T.+Far.)
Söğütlü pınar	< söğüt+lü pınar Cumhuriyet Mahallesi’nde bir su kaynağı adıdır.	(T.+T.)
Sumaklı	< sumak+lı Sumak (Rhus coriaria): Antep fıstığıgillerden, ılıman bölgelerde yetişen, kabuğu hekimlikte, yaprakları dericilikte kullanılan bir ağaç. Bu ağacın, mayhoşluk vermesi için yemeklere konan meyvesi [6]. 1/25.000 ölçekli topografik haritalardan derlenen bir yükselti adıdır.	(Ar.) Sumak: (<Ar. summāk) [10]
Tarhanadağı	< tarhana dağ+1 Tarhana: İçine domates, biber, soğan, kokulu otlar, süt ya da yoğurt konarak yoğurulan mayalanmış hamurun kurutulması ve ufalanması suretiyle	Tarhana: (<And.ağl. tana, tarana, tarhana) (Gülensoy, 2011: 861) Tarhana: (<Ar. tarhana Far. tarxāna, Bulgarca tarxana, Sırpça tarhāna, ttarāna, Rumence trahana, Macarca tarhonya biçimleri Türkçeden alınmıştır.) (Eren, 1999: 395) ²⁶

²⁶ Farsça’da “terhuvâne” ve “terhine” olarak geçen tarhana, öğütülmüş buğday ile süt ya da yoğurdun karıştırılıp hamur haline getirilip kurutulmasıyla elde edilen çorbalık anlamına gelmektedir. Yakut Türkçesinde yazın hazırlanan ve kışın yenmek üzere saklanan yoğurt anlamına gelen “tar” sözcüğü mevcuttur. Moğolca’da ise pıhtı halindeki ekşi süt anlamında “tarağ” kelimesi geçmektedir. Divanü Lügati’t Türk’te tarhana için, kış için saklanan yoğurt anlamında “tar” kelimesi bulunmaktadır. Türk

	yapılan, çorba yapmada kullanılan besin [6]. Sögüt köyünde bir dağ adıdır.	
Tükyapınarı	<tükya pınarı Tükya: Yalnızca Üçpınar köyünde örneğine rastlanan endemik bir bitkidir. ²⁷ Üçpınar köyünde bir su kaynağının adıdır.	Tükya ²⁸
Üçarmut	<üç armut Üç: İki den sonra gelen sayının adı; se [6]. Gerez köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Üç: (ET., OT. üç) (Gülensoy, 2011: 985)
Ulumalyir	<ulama+lı yer Ulama: Suyun bol olduğu ortamlarda yetişen bir ot çeşididir [7]. Dolhanlar köyüne bağlı Gülvet Mahallesi'nde bir bahçe ve mevki adıdır.	(T.+T.) Köken:(<ET. ül+a-ma) (Eyüboğlu, 1988: 349)
Üzümbük	<üzüm bük Üzüm: Asma bitkisinin taze ya da kuru olarak yenen ve salkım şeklinde olan meyvesi [7]. Dereiçi köyünde bahçe ve tarla adıdır.	(T.+T.) Üzüm: (<ET. üzüm/üsüm) (Gülensoy, 2011: 1008)
Üzümcüyolu	<üzüm+cü yol+u Demirasaf Mahallesi'nde bahçe ve tarla adıdır.	(T.+T.)
Uzunardıç	<uzun ardıç Uzun: İki ucu arasında fazla uzaklık olan; levent, maksı, kısa karşıtı [6]. Yukarı Mahallesi'nde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Uzun: (<ET. ū-z+(u)n) (Gülensoy, 2011: 983)
Yağardıç	<yağ ardıç Yağardıç: Güzel kokulu, yağlı bir ardıç çeşidi (URL-7). ²⁹ Yağ: Birleşiminde stearik, oleik, palmitik asitlerle gliserin bulunan ve bunların oranlarına göre kıvamları değişen bitkisel veya hayvansal madde [6]. Dedemli köyünde bağ, bahçe ve tarla adıdır.	(T.+T.) Yağ: (< ET., OT. yağ~ Az yağ. -Tkm yāğ. -Blk cau 'yağ', iç cau 'içyağı'. -Tar yağ. -Alt, Tel yū; sarı yū 'tereyağı'. -Sag çağ. -Tuv çağ. Tuvalar yağa üs adını da verirler. -Yak sīa 'yağ' (Eren, 1999: 437)
Yalnızceviz	<yalnız ceviz Yalnız: Tek başına [6]. Karabayır köyünde tarla ve bahçe adıdır.	(T.+Ar.) Yalnız: (< ET. yalangus, yalanguz, yalanguz, yalnguz ~ OT. yalnus) Gülensoy, 2011: 1047)
Yazıbağ	<yazı bağ Dedemli köyünde bağ, bahçe ve mevki adıdır.	(T.+T.)

sözlüklerinde ilk olarak Kıpçak ve Mısır Memluk Türklerine ait deyişler arasında “tarhanah” olarak yer bulmuştur. Fatih Sultan Mehmet döneminde “terine” olarak bilinen tarhananın, peynirli ve yumurtalı olarak hazırlandığına dair bilgilere kaynaklardan erişilmektedir (Coşkun, 2014: 69-79). Örneklerde de görüldüğü gibi birçok dilde benzer şekillerde kullanılan “tarhana” sözcüğünün kökeninin hangi dile ait olduğu net olarak tespit edilememiştir. Ancak DLT’de geçen “tar” sözcüğü, sözcüğün kökeninin Türkçe olmasını kuvvetlendirmektedir.

²⁶ Yöre halkından “tükya” bitkisinin hoş kokulu bir çiçek olduğu bilgisine erişilmiştir. Ancak “tükya” ifadesi Derleme Sözlüğü’nde ve Güncel Türkçe Sözlük’te geçmemektedir.

²⁸ “Tükya” sözcüğünün kökenine dair bir bilgiye erişilememiştir.

²⁹ Bu yer adı “yağ ardıç” şeklinde olup ağızlarda iyelik eki düşürülerek “yağardıç” şeklinde kullanılmaktadır.

Yoncalıboğaz	<yonca+lı boğaz Yonca(Trifolium):Baklagillerden,başak durumundaki çiçekleri kırmızı veya mor renkli, hayvanlara yem olarak yetiştirilen çayır bitkilerinin genel adı. [6]. Dolhanlar köyünde bir mevki adıdır.	(T.+T.) Yonca: (<ET. yorunçka, yornçka) (Gülensoy, 2011: 1159)
Yoncalık	<yonca+lık Aşağı Hadim Mahallesi'nde bir bahçe adıdır.	(T.)
Yukarıarpalık	<yukarı arpa+lık Elmaağaç köyünde bir tarla adıdır.	(T.+T.) Yukarı: (< ET. yokaru~ OT. yokar, yokaru, yukaru) (DLT) (Gülensoy, 2011: 1172)

B. Yapısı Bakımından Bitki Adından Oluşan Yer Adları

Gramer yapısı bakımından bitki adları ‘‘Basit, Türemiş ve Birleşik Kelimelerden Oluşan Bitki Adları’’ olarak üç başlıkta sınıflandırılmıştır. Birleşik kelimelerden oluşan bitki adları *sıfat tamlaması ve isim tamlaması* olmak üzere iki başlığa ayrılmıştır.

B.1. Basit Kelimeden Oluşan Bitki Kökenli Yer Adları

Basit kelimeler, herhangi bir yapım eki ile genişletilmemiş olan ve daha basit kök, ek ögelerine ayrılamayan kelimelerdir. Türemiş ve birleşik adların dışında kalan bütün kelimeler basit kelime grubuna girer

(Korkmaz, 2014: 117). Türkçede basit yapılu yer adları oldukça sınırlıdır. Basit kelimeden oluşan 6 adet bitki kökenli yer adı tespit edilmiştir.

Ardıç, Çayır, Çubuk, Filis, İğde, Nohut

B.2. Türemiş Kelimelerden Oluşan Bitki Adları

Türkçede, kelime kök ve gövdelerine ekler getirilerek farklı anlamlarda türemiş kelimeler oluşturulur (Korkmaz 2014: 118). Türkçenin isimlerden isim türetmede kullandığı +CI/CU, +CIk, +dAk, +II/+IU, +Iik//+IUK eklerinin ve eşitlik eki +CA ve çokluk eki +lAr ekinin yer adlarında kullanıldığı görülmektedir.

+CA: Özünde eşitlik, benzerlik ve karşılaştırma ilgisi kuran bir isim çekim eki olan +CA eki, kalıplaşarak zamanla bir yapım ekine de dönüşmüştür. Bu ek, yapım eki olarak sıfat, zarf ve adlar yapar. Sıfatlardan türetilen adlardan çoğu da yer adı olarak karşımıza çıkmaktadır (Korkmaz, 2014: 121). Bu çalışmada +CA eki ile kurulmuş 2 adet bitki kökenli yer adı verilmiştir.

Çiçeklice, Kamıçça

+CI: Bu ek, Türkiye Türkçesinin en sık kullanılan eklerinden biridir. İsimlere gelerek bir işi ya da bir sanatı kendisine meslek olarak seçmiş kişileri işaret eden isimler türetir. +CI/+CU eki, tek başına ya da +lAr çokluk ekiyle birleşerek semt, mahalle, cadde, köy gibi yer adları yapar (Korkmaz, 2014, s.125). Bu çalışmada +CI/+CU eki ile kurulmuş 1 adet bitki kökenli verilmiştir.

Şalgamcı

+CIk: +Cık/ +CUk eki, isimlere ve sıfatlara küçültme, pekiştirme, sevgi ve acıma ifadesi katar. İsimlerden yer adları türetir. Ancak, bu yer adlarındaki küçüklük anlamı ortadan kalkmıştır (Korkmaz, 2014, s. 126). +Cık/ +CUk eki ile kurulmuş 2 adet bitki kökenli yer adı tespit edilmiştir.

Bağcık, Söğütçük

+dAk: Yansıma sözcüklerden fiil türeten +dA ekine -k fiilden isim yapım ekinin eklenmesiyle oluşmuş bir ektir (Korkmaz, 2014: 128). +dAk eki ile kurulmuş 1 adet bitki kökenli yer adı tespit edilmiştir.

Çöğürdek

+lAr: +lAr eki bir çekim ekidir. İsimlerde ve fiillerde çoğulluk belirtir. Ancak bu ek, bir taraftan da bünyesinde barındırdığı “çokluk” özelliği dolayısıyla bazen eklendiği sözcüklere özel anlamlar kazandıran bir yapım ekine dönüşür. +lAr eki kök durumunda olan ya da +C1 eki almış isimlere getirilerek yer adları oluşturmada kullanılır (Korkmaz, 2014: 132). +lAr eki ile kurulmuş 1 adet bitki kökenli yer adı tespit edilmiştir.

Keşirler

+II/+IU: Bu ek Türkiye Türkçesinde her isme gelebilen ve isimden isim ve sıfat türeten en işlek eklerden biridir. Asıl görevi aslında sıfat olarak kullanılan niteleyici isimler yapmaktır. Bu yüzden bu eke sıfat eki de denir (Ergin,2008: 159). İsimlerden yer adları türetir. +II/+IU ekiyle kurulmuş adların +cA ekiyle kullanılan türleri de vardır (Korkmaz, 2014, s. 134). +II/+IU eki ile kurulmuş 6 tane bitki kökenli yer adı tespit edilmiştir:

Alıçlı, Erikli, Gevenli, Kavaklı, Kirazlı, Sumaklı

+IIk/+IUk: Çok işlek bir biçimbirimdir. Bir nesnenin bulunduğu yer ve alan adları yapar (Boz, 2014: 85). +IIk/+IUk eki eklendiği sözcüğe “bulunma” anlamı katarak işlevi ile ülke, ilçe, köy, mahalle, semt gibi yer adları kurmuştur (Korkmaz, 2014: 135). +IIk/+IUk eki ile kurulmuş 15 adet bitki kökenli yer adı tespit edilmiştir:

Arpalık, Bostanlık, Çamlık, Çayırık, Ekinlik, Elmalık, Kaklık, Lalelik, Meşelik, Nohutluk, Otluk, Pamukluk, Pancarlık, Şalgalık, Yoncalık

+(A)z: -(A)z eki, günümüzde işlekliliğini kaybetmiş çok eski bir yapım ekidir. Türkiye Türkçesine kadar gelebilmiş örneklerde, ek, kökle kaynaşmış olduğundan ekin varlığı unutulmuştur. Ancak Eski Türkçe ile karşılaştırıldığında ekin varlığı ortaya çıkmaktadır (Korkmaz, 2014: 171). -(A)z eki ile kurulmuş 1 adet bitki kökenli yer adı tespit edilmiştir.

*Çökelez***B.3. Birleşik Kelimelerden Oluşan Bitki Adları**

En az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle kurulan kelimeye birleşik kelime denir. Birleşik kelime, yeni bir kavramı veya yeni bir nesneyi karşılamak üzere iki ya da daha fazla sözcüğün belirli dil bilgisi kurallarına bağlı kalarak yeni bir anlama gelecek bir sözcük oluşturmasıdır (Korkmaz, 2014, s. 190). Birleşik kelimedenden oluşan bitki kökenli yer adları, sıfat tamlaması ve isim tamlamasından oluşan bitki kökenli yer adları olarak iki başlıkta incelenmiştir.

B.3.1. Sıfat Tamlamasından Oluşan Bitki Kökenli Yer Adları

Sıfat tamlaması, bir sıfat ve bir isimden oluşan bir tamlamadır. Sıfat unsuru tamlayanı, isim unsuru tamlananı oluşturur. Sıfat unsuru önce, isim unsuru sonra kullanılır. Birleşik isimlerden oluşan yer adlarının bir kısmı sıfat tamlaması biçiminde oluşmuştur. Bu kalıpta olanlar; nitelik, renk ve sayı bildiren sıfatların bir adla bir araya gelmesiyle oluşan adlardır (Korkmaz, 2014, s. 192).

Bitki kökenli yer adları, sıfat unsuru bitki adından oluşan yer adları ve isim unsuru bitki adından oluşan yer adları olarak sınıflandırılmış ve aşağıda başlıklar altında sıralanmıştır. İsim unsuru bitki adından oluşan sıfat tamlaması biçimindeki yer adı sayısının daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

B.3.1.1 Sifat Unsuru Bitki Adından Oluşan Yer Adları

Büyükalmaseki, Cevzlikoyak, Çalbalıdüz, Çamlıkah, Çamlıyayla, Çöğürlüğüney, Dikenliseki, Elmalıkoyak, Erikliboğaz, Erikliguzak, Gevenlidirsek, Gevenliseki, Gürbağ, Kamışliyer, Karaağaçlıseki, Kavaklıtaş, Menekşeligoyak, Pelitliesik, Söğütdere, Söğütlüpinar, Ulumalıyer, Yoncalıboğaz

B.3.1.2. İsim Unsuru Bitki Adından Oluşan Yer Adları

Aşağıarpalık, Beşağaç, Bilikşamlar, Boğazçayır, Bozarmut, Dalardıç, Derebağ, Ekşielma, Güneybağ, Gürbağ, İkiarmut, Kabağaç, Kabacaardıç, Karaağaç, Kızılağaç, Kızılceviz, Kocaardıç, Kocaçayır, Kocaledin, Kokarot, Kozağaç, Sariağaçlar, Sarioot, Sarıyaprak, Üçarmut, Uzunardıç, Üzümbük, Yalınızceviz, Yazıbağ, Yukarıarpalık

B.3.2. İsim Tamlamasından Oluşan Bitki Kökenli Yer Adları

İyelik eki almış bir adın, başka bir adla oluşturduğu tamlamalardır (Karahan, 2014, s. 42). İsim tamlamaları iki ismin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Birinci isim unsuruna tamlayan, ikinci isim unsuruna tamlanan denir. Tamlayan her zaman iyelik ekini alır. Birleşik kelime kurmaya en uygun olan tamlama çeşidi belirtisiz isim tamlamasıdır. Bunun sebebi, belirtili isim tamlamalarında, tamlayan eki, tamlananı bir kişi ya da nesneye aitlik ilgisiyle bağlar. Belirtisiz isim tamlamalarında ise bu ilgi belirsizdir (Korkmaz, 2014, s. 192).

Bu çalışmada, bitki adı kökenli yer adlarının tamamı belirtisiz isim tamlaması kalıbındadır. Bunlar tamlayan unsur bitki adından oluşan ve tamlananı bitki adından oluşan yer adları şeklinde sınıflandırılmış ve aşağıda ilgili başlık altında gösterilmiştir. Tamlayanı bitki adından oluşan isim tamlaması biçimindeki yer adı sayısının daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

B.3.2.1 Tamlayan Unsuru Bitki Adından Oluşan Yer Adları

Ağacığlısı, Alıçlıkoyakağzı, Almaağacı, Almaardı, Almagoyağı, Ardıçboynu, Ardıçdibi, Ardıçini, Ardıçbunarı, Armutarası, Dikenliseki, Elmaağaçgeçesi, Elmaağacı, Elmaderesi, Erikliadaşı, Fidantepesi, Gelinciksekisi, Gevenbeleni, Gülburnu, İğdearası, İğdeliçeşmesi, İğdeüstü, İğdeyazısı, İğdeyolu, Kavaklıardı, Kelekbükü, Kozağacı, Mercimekgoyağı, Mercimektaş, Otini, Pancarderesi, Şalgamcitemesi, Şamtösmeği, Şamgeçesi, Sarımsaklıadaşı, Tarhanadağı, Tükyapınarı.

B.3.2.2 Tamlanan Unsuru Bitki Adından Oluşan Yer Adları

Arapçimeni, Ayıçayırı, Dedelerşanı, Elmaağacı, Haytaçayırı, Karahasanbağı, Kozağacı

Sonuç

Konya'nın Hadim ve Bozkır ilçelerinin sınırlarında inşa edilen Bozkır Barajı'nın çevresinde yer alan 16 köy ile Bozkır ve Hadim ilçe merkezlerinden yapılan derlemeler neticesinde bitki adıyla oluşturulmuş 163 yer adı tespit edilmiştir. Bu yer adları içinde 55 farklı bitki adına rastlanmıştır. Bu bitkilerden en çok tekrar edilen çam ve ardıçtır. Her ikisi de 12 yer adında kullanılmıştır. Bunun nedeni çalışma alanımız olan köylerin dağlık ve ormanlık bir bölgede yer almasıdır. Bölgede bulunan ormanlarda en çok rastlanan iki ağaç: çam ve ardıçtır.

Türkçe yer adlarının oluşumundaki en sık başvurulan nesnelere biri de yörenin bitki örtüsüdür. Yöre insanı; bitki adıyla oluşturulan yer adlarını isimlendirmede en çok çam, ardıç, ladin, meşe, kavak, söğüt, iğde gibi ağaç isimlerinden faydalanmıştır. Ağaç çeşitlerinden sonra elma, armut, erik, alıç, keşir, pelit, kelek ve üzüm gibi meyve adları sıklıkça ikinci sırada gelmektedir. Yöre insanının geçim kaynağı olan arpa, pancar, darı, ekin, nohut, mercimek gibi bakliyat adları üçüncü sıradadır. Besin kaynaklarında önemli

bir yeri olan *çalba, pancar, dari, çiriş, göğer, şalgam, sarımsak* gibi sebzeler dördüncü sırada gelmektedir. Dağlık bir araziye sahip olan bölge, zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. *Çalba, çiriş, çöğür, geven, ulama, yonca* gibi ot isimleri de yer adlarında sıkça kullanılmıştır. *Gelincik, gül, lale, menekşe, tükya* gibi çiçek isimlerinin de yer adlarında kullanıldığı tespit edilmiştir. *Ağaç, bağ, çiçek, çayır, ot, çimen, yaprak* gibi genel anlamda kullanılan kelimeler de yer adlarında yer bulmuştur.

Çalışma alanımız olan Üçpınar köyünde yetişen Tükya çiçeği, endemik bir bitkidir. Ancak bu çiçek ile ilgili yazılı kaynaklarda herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Kaynak kişilerden edinilen bilgiye göre tükya çiçeği, menekşeye benzeyen hoş kokulu bir çiçektir.

Bu çalışmada bahsi geçen bitki adlarından pamuk dışındaki tüm bitkiler bölgede varlığını sürdürmektedir. Çalışma alanımız bitki çeşitliliği bakımından oldukça zengin bir bölgedir. Bir bitkiye karşılık gelen yüzlerce bitki adı yöre halkı tarafından kullanılmaktadır. Bazı bitki adları *Derleme Sözlüğü*'nde ve *Tarama Sözlüğü*'nde geçmemektedir. Bu isimlerin ivedilikle ad bilime kazandırılması Türkçe için bir kazanım olacaktır. Bitki isimlerinin tamamı bir yer adına verilmediğinden bu çalışmada yörede yetişen bitkilerle ilgili detaylı bilgi verilmemiştir. Yörede kullanılan bitki isimleri farklı bir çalışmanın konusu olmalıdır.

Bitki adından oluşan yer adları yapısal olarak incelendiğinde basit yapıya sahip yer adlarının daha az olduğu tespit edilmiştir. Bitki adıyla kurulan yer adlarının 68 tanesi belirtisiz isim tamlaması (*ağaç yığılı, armut gediği, çam içi, dari yeri, elma koyağı, mercimek koyağı, pancar deresi, tükya pınarı* vb.), 35 tanesi basit ya da gövde (*alıçlı, ardıç, arpalık, bağcık, bancarlık, bostanlı, çayır* vb.), 42 tanesi sıfat tamlaması (*erikli boğaz, gevenli dirsek, gürbağ, ikiarmut, kabaagaç, kamışlı yer, kızılceviz, kocaardıç* vb.) 8 tanesi tamlanan eki düşmüş isim tamlaması (*kozağaç, söğütdere, üzümbük, yazıbağ, güneybağ* vb.) biçimindedir. 10 yer adı da tekrar edilmiştir. Tekrar eden yer adları tabloda tek bir başlıkta verilip yer aldığı mahalle ve karşıladığı coğrafi nesnelere belirtilmiştir. Tamlama kuran yer adlarında, bitki unsurunun tamlayan öğelerde daha fazla kullanıldığı görülmüştür. Türemiş yapıya sahip yer adlarında en sık rastlanan ekler, +II/+IU ve +III/+IUK ekleridir. Bu ekler, Türkiye Türkçesinin en işlek eklerindedir. Bu eklerin, birbirinden farklı ve birbirine yakın birçok anlamda kullanılan bir işlev genişliği vardır. Bu iki ek de yer adı türetme işleviyle birçok yer adında karşımıza çıkmaktadır.

Köken bakımından bitki adından oluşan yer adları incelendiğinde Türkçe kökenli yer adlarının sayıca daha çok olduğu tespit edilmiştir. Bunun sebebi, çalışma alanında yer alan köylerin kurulduğu zamanlarda hâlâ yarı göçebe bir yaşam şeklini sürdürüyor olmaları ve dillerinde yabancı kelime etkisinin az olmasıdır. Farsça kökenli yer adları, Arapça kökenli yer adlarından sayıca daha fazladır. Selçuklu Devleti'nin hüküm sürdüğü dönemde resmî dilin Farsça olması, yer adlarında Farsça kökenli kelimelere daha sık rastlanılmasının sebebi olduğu düşünülmektedir. Bitki adıyla kurulan yer adlarının 4 tanesi Arapça kökenli (*Arap çimeni, pelitliesik, sumaklı tepesi, yalnızceviz*), 14 tanesi Farsça kökenli (*çirişli yolu, gül sokak, lalelik, gülburnu, menekşeli koyak, mercimek koyağı, mercimek taşı, meşelik, nohutluk, pamukluk, şalgalık, şalgamcı, şalgamcı tepesi, tarhana dağı*), 2 tanesi Rumca kökenli (*fidan tepesi, filis*) olup diğer 143 yer adının tamamı Türkçe kökenli bitki adlarından oluşturulmuştur. Bu da yöre halkının Türkçeye verdiği önemi, yer adı oluşumunda ana dilin etkisini göstermektedir.

Bozkır ve Hadim, Orta Anadolu ile Akdeniz arasında bir bağlantı noktası oluşturur. Bu bölge, asırlarca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Ayrıca bu bölge Anadolu'nun fethedilmesinde ve İslamlaşmasında oldukça önemli bir yere sahiptir. Hoca Ahmed Yesevî'nin tedrisatından geçerek Anadolu'ya yerleşen ve Allah aşkı, hoşgörü ve iyi niyetle yoğrulmuş birçok derviş bu bölgede köyler kurmuştur. Anadolu halkı da bu ulu kişileri bağrına basmış, onların sözlerine kulak vermiştir. Yörenin İslamlaşmasında bu dervişlerin payı büyüktür. Elbette Bozkır ve Hadim bölgelerinin dönemin ticaret yollarının üzerinde olması sebebiyle bu bölgede İslamiyet'in yayılması oldukça hızlı gerçekleşmiştir. İslâm kültür ve medeniyetinin etkisi yer adları üzerinde de görülmüş ve Arapça ve Farsça kökenli yer adları yaşam alanlarına verilmeye başlanmıştır.

Bu çalışmada coğrafyanın adlandırmada ne denli etkili olduğuna dikkat çekilmiştir. Bu durum, Türklerin tarih boyunca doğa ile sıkı bağlarının olduğunu işaret etmektedir. Çalışma alanımız olan dağ köylerinde bağ ve bahçeler yerleşim yerlerinin oldukça yakınında bulunmaktadır. Engebeli bir yapıya sahip

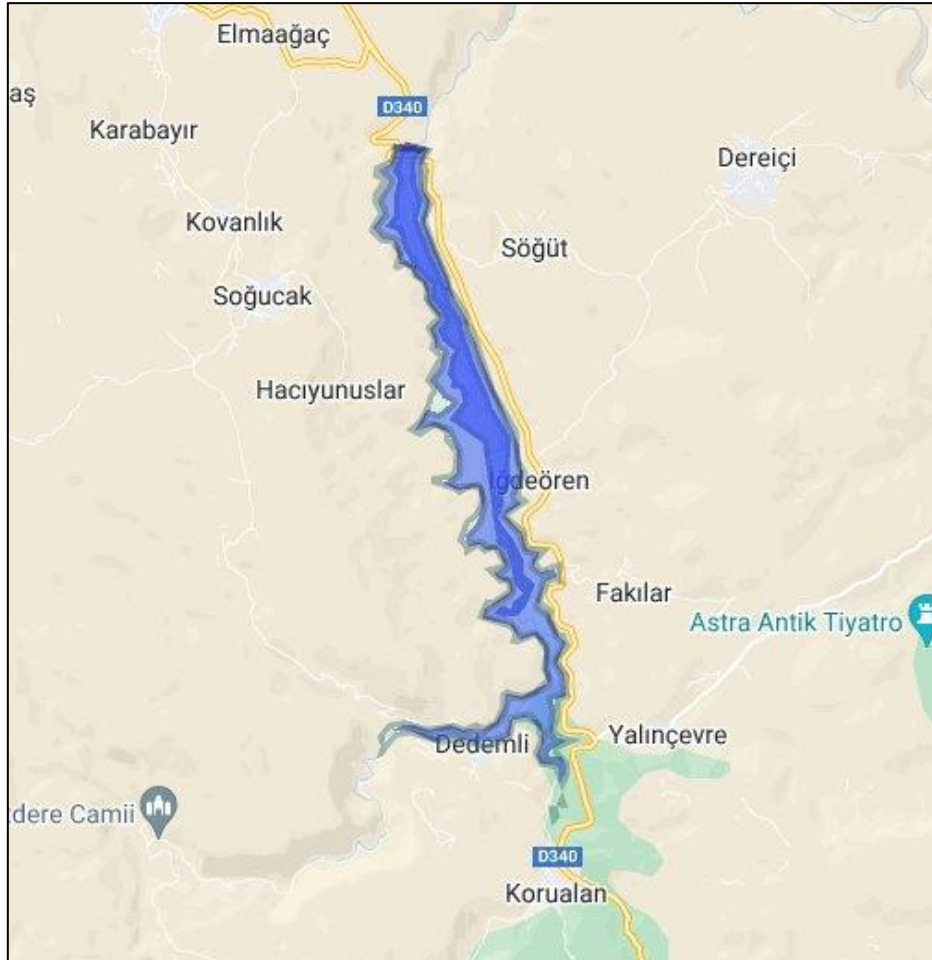
olan bölgede meyvecilik tahıl tarımının önüne geçmiş durumdadır. Taraçalandırılan dağ eteklerine dahi üzüm, kiraz, elma gibi meyve ağaçları dikilerek meyve ziraati sürdürülmektedir. Yöre insanının beslenmesinde de önemli yer tutan meyve adları yer adlarında sıkça yer bulmuştur. Çağlar boyunca uzun süren kışlar için hazırlık yapan insanlar et ve bakliyatın yanında meyveleri de kurutarak saklamışlardır. Meyve kurusuna kak [6] denmiştir. Bu kelime de “kaklık” yer adında karşımıza çıkmaktadır.

Bu örneklerden yola çıkılarak, yörenin bitki örtüsünün, bölgede yetişen ağaçların, besin kaynağı olarak kullanılan meyve ve sebzelerin isimlerinin dilin kullanımına etki ettiği tespitine rahatça erişilebilir. Türkler için “vatan” kavramı bir toprak parçasından ibaret değildir. Türkler, yaşadıkları her bölgeyi önce adlandırarak aidiyet duygusu oluşturmuşlar ve yaşam şekillerini bu ada aksettirmişlerdir.

Eklenmesi gereken bir diğer husus, Türklerin yer adı verme yönteminin asla tesadüfi olmamasıdır. Bu adlar; bir anlama dayanarak, bir duyguyu, düşüncüyü, bir rengin ya da bitkinin karşıladığı anlamı ifade etmesine dikkat edilerek verilmiştir. Daha da önemlisi Türkler yer adlarına kendi kültürlerini yansıtmışlar ve yaşam alanlarına mümkün olduğunca Türkçe yer adları vermişlerdir. Başka dillerden alınan yer adlarını da Türkçenin fonetiğine uygun olarak kullanmışlardır.

Bu çalışma ile yüzyıllar önce kurulmuş olan bu köylerde hangi bitki isimlerinin bulunduğu, bitkilerin o dönemin sosyal yaşamı içinde ne kadar yer aldığı gibi bilgilere de erişilmiştir. Yer adı bilimi çalışmaları ile milletlerin yaşadıkları topraklara bıraktıkları izler koruma altına alınmaktadır.

Bu çalışma ile , baraj altında kalacak ve artık yaşam alanı olarak kullanılmayacak köylerin yer adlarının ve yöresel bitki adlarının kayıt altına alınarak unutulmasının önüne geçilmesi ve ad bilime , bitki bilimine, halk bilimine, toplum bilimine, tarih bilimine ve yer adı bilimine katkı sağlanması amaçlanmış ve çeşitli kaynaklardan derlenen bu yer adlarının gelecek kuşaklara aktarılması sağlanmıştır.

Şekil 1. Bozkır Barajı Haritası (Google Maps).

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazar, makale kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmadığını ifade etmiştir.

Etik Beyanı

Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. Etik Kurul izni ile ilgili; bu makalenin konusunu oluşturan çalışmanın yazar/yazarları ve hakemleri, Etik Kurul İznine gerek olmadığını beyan etmişlerdir.

Kısaltmalar

ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
Alm.	: Almanca
Alt	: Altayca
And.ağl.	: Anadolu ağızları
Ar.	:Arapça
ASEM	: Aile Sanat ve Eğitim Merkezi
AY III	: Altun Yaruk III. kitap
Az	: Azerice
Bar	: Baraba diyalekti
BK	: Bilge Kağan Yazıtı
Blk	: Balkarca
Bşk	: Başkurtça
CC	: Codex Cumanicus
Çuv	: Çuvaşça
DLT	: Dîvânu Lugâti't-Türk
Erm.	: Ermenice
ET.	: Eski Türkçe
Far.	: Farsça
Fr.	: Fransızca
G	: Güney
İng.	: İngilizce
Kaç (Krç)	: Karaçayca
KB	: Kutadgu Bilig
Kklp	: Karakalpakça
km	: Kilometre
Krg	: Kırgızca
Kuğ	: Kuğuca
Kumd	: Kumandıca
Kzk	: Kazakça
KOMEK	: Konya Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kursları
MYO	: Meslek Yüksek Okulu
Nog	: Nogayca
OT.	: Orta Türkçe
Özb	: Özbekçe
Sag	: Sagayca
Sart	: Sartça
Soy	: Soyotça
Şorca	: Şorca
TatK	: Kazan Tatarcası
Tar	: Tarançı
Tel	: Teleütçe

Tkm	: Türkmençe
Tuv	: Tuvaca
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
Uyg.	: Uygurca
Yak	: Yakutça

Kaynakça

- Alkayış, M. Fatih (2019). *Türkiye Türkçesinde Bitki Adları*. İstanbul, Hiperyayın.
- Arat, R. (1979). *Kutadgu Bilig III Dizin*, haz. O. Fikri Sertkaya, Kemal Eraslan, Nuri Yüce, İstanbul, TKAE.
- Aydın, E. (2011). Eski Türk Yazıtlarındaki Çıntan İgaç ‘Sandal Ağacı’ Üzerine, *Bilig*, (56), 25-32.
- Banarlı, N. (1976). *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, C.I*, İstanbul: Kubbealtı Neşriyatı Yayınları.
- Banguoğlu, T. (2015). *Türkçenin Grameri*. Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Baytop, T. (2007). *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*. Ankara, TDK Yayınları.
- Bozkır İlçe Raporu (2019). *Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA)*. Bozkır.
- Clauson, S. (1972). *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*. Oxford at the Clarendon Press.
- Coşkun, F. (2014). Tarhananın tarihi ve Türkiye’de Tarhana Çeşitleri, *Gıda Teknolojileri Elektronik Dergisi*, 9(3), 69-79.
- Değerli, Z. Ş. (2021). *Eski Anadolu Türkçesinde Bitki Adlarının Etimolojik İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Erzurum.
- Demir, T.B. (2019). Sivas İli Bitki Kökenli Köy adları. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 5 (11), 411-424.
- Doğan, A., & Tuzlacı, E. (2015). Tunceli’nin bazı yöresel bitki adları. *Avrasya Terim Dergisi*, 3 (2), 23-33.
- Ercilasun, A. (2014). *Divanü Lügati’t-Türk Giriş-Metin-Çeviri-Notlar-Dizin*. Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Eren, H. & Akalın, Ş.H. (2020). *Eren Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*. Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Ergin, M. (2011). *Orhun Abideleri (İnceleme)*. İstanbul, Boğaziçi Yayınları.
- Eyüboğlu, İ. Z. (1988). *Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü*. İstanbul, Sosyal Yayınları.
- Gülbetekin, M. (2017). *Mekânın Hafızası Yer Adları*. Ankara, Hitabevi Yayınları.
- Gülensoy, T. (2011). *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü*. Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Gülseren, C. (2001). Halk Dilinde Uşak’ta Bitki Adları ve Sağlık Değişleri, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (2), 107-117.
- Güner, G. (2011). Dîvânü Lugâti’t-Türk’te Oğuzca Olarak Geçen Geşür “havuç” Kelimesinin Kökeni Üzerine Düşünceler. *Turkish Studies Dergisi*, (3), 835-840.
- Güner, İ. & Ertürk, M. (2004). *Türkiye İl Merkezi Kent Adlarının Kaynakları Üzerine Bir Araştırma*. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (12), 39-62.
- Gürlek, M. (2011). ‘Alâ’im-İ Cerrâhîn’de Geçen Bitki Adları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (7), 123-145.
- Hadim, İlçe Raporu (2019), *Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA)*, Hadim.
- Kadmon, N. (1997). *Golossaire de la Terminologie Toponymique*. Paris.
- Kara, H. (2006). *Konya-Hadim ve Taşkent Türk Devri Yapıları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Karadeniz, Y. (2017). Codex Cumanicus’ ta Bitki Adları. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15 (01), 611-638.
- Karakurt, D. (2011). *Türk Söylence Sözlüğü*. (e-kitap.)
- Korkmaz, Z. (2014). *Türkiye Türkçesi Grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kuşdemir, A. G. A. (2017). Yerköy’de Bitki Adlarından Oluşan Yer Adları. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (41), 195-206.
- Küçükler, P. (2010). Lügat-i Müşkilât-ı Eczâ’da Türkçe Bitki Adları. *Journal of International Social Research*, 3 (11).

- Ögel, B. (1971). *Türk Mitolojisi I. Cilt (Kaynakları ve Açıklamaları ile Destanlar)*, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Önler, Z. (2004). XIV.-XV. Yüzyıl Tıp Metinlerinde Türkçe Bitki Adları, *Kebikeç*, (18), 273-301.
- Sak, İ. (1997). Osmanlı Döneminden Günümüze Hadim, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Konya.
- Sümer, F. (1995). Bozkır Tarihi Hakkında Bilgiler, *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, Konya.
- Şenkardeş, İ. & Tuzlacı, E. (2016). Nevşehir'in güney ilçelerindeki bitkilerin yöresel adları. *Avrasya Terim Dergisi*, 4 (1), 29-39.
- Tuğluk, M. E. (2022). Türkiye Türkçesinde ve Türkiye Türkçesi Ağzlarında Renk Adlarıyla Oluşturulmuş Bitki Adları, *Edebi Eleştiri Dergisi*, (6), 269-296.
- Turan, O. (1984). *Selçuklular Zamanında Türkiye Tarihi*. İstanbul, Ötüken Neşriyat.
- Türk Dil Kurumu (2011). *Türkçe Sözlük*. Ankara, Türk Dil Kurumu.
- Uçar, Erdem (2013). *Uygurca Altun Yaruk Sudur IX. Tegziñç, Diplomatik Neşîr Usûlüyle Yayını. Tercüme, Açıklamalar ve Dizin*. İzmir, Dinozor Kitabevi.
- Uçar, İ. (2013). Türkiye Türkçesinde hayvan adlarından türetilmiş bitki adları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2(1), 1-19.
- Uysal, İ. N. (2017). Adlar ve Ad Verme Geleneği Üzerine Bir Araştırma: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Örneği, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (60), 687-704.
- Uysal, İ. N. & Coşkun, H. (2019). Renge Bağlı Yer Adları: Karaman/Sarıveliler Örneği. *Belleten*, (68), 205-225.
- Yakupoğlu, C. (2008). Kastamonu ve Çevresinde Meyve İle İlgili Yer Adları(13-15 Yüzyıllar). *Turkish Studies*, 420 - 451.
- Yaman Özer, S. (2017). Bozkır İlçesi Yatırımcı Rehberi. Bozkır, *Bozkır Belediyesi Yayınları*.
- Yaylağan, N. (2015). Argoda Bitki Adları. *Kesit Akademi Dergisi*, (2), 73-85
- Yıldız, Y. (2021). Bitki Adlarında Eş Anlamlılık ve Ters Anlamlılık. *Turkuaz Uluslararası Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 78-99.
- Yılmaz, M. (1996). Bozkır'ın Eskiçağ Tarihi. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, (100), 85-87.

Genel Ağ Üzerinden Erişilen Kaynaklar

- [1]: Türkiye Mülki İdare Birimleri Envanteri. (t.y.). 02.08.2023 tarihinde <https://www.e-icisleri.gov.tr> adresinden erişildi.
- [2]: Türkiye İstatistik Kurumu. (t.y.). 02.08.2023 tarihinde <https://www.tuik.gov.tr> adresinden erişildi.
- [3]: Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (t.y.). 29.07.2023 tarihinde <https://www.konyakultur.gov.tr> adresinden erişildi.
- [4]: Bozkır İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü. (t.y.). 01.08.2023 tarihinde <https://bozkir.meb.gov.tr> adresinden erişildi.
- [5]: Bozkır Belediyesi. (t.y.). 01.08.2023 tarihinde <https://bozkir.bel.tr> adresinden erişildi.
- [6]: Türk Dil Kurumu. (t.y.). *Güncel Türkçe Sözlük*. 9 Ağustos 2023 tarihinde <http://sozluk.gov.tr> adresinden erişildi.
- [7]: Türk Dil Kurumu. (t.y.). *Derleme Sözlüğü*. 9 Ağustos 2023 tarihinde <http://sozluk.gov.tr> adresinden erişildi.
- [8]: Türk Dil Kurumu. (t.y.). *Tarama Sözlüğü*. 7 Ağustos 2023 tarihinde <http://sozluk.gov.tr> adresinden erişildi.
- [9]: 17.08.2023 tarihinde <https://www.researchgate.net/publication/311795149> adresinden erişildi.
- [10]: Çağdaş Türkçenin Etimolojisi. (t.y.). 01.09.2023 tarihinde <https://www.nisanyansozluk.com/> adresinden erişildi.
- [11]: Türkçe Etimoloji Sözlüğü. (t.y.). 02.09.2023 tarihinde <https://www.etimolojiturkce.com/> adresinden erişildi.
- [12]: Hadim İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü. (t.y.). 09.09.2023 tarihinde <https://hadim.meb.gov.tr/> adresinden erişildi.

Kaynak Kişiler

Abdullah Ceylan, Memur, 1968, Baybağan Mahallesi.
Duran Özmen, Emekli, 1956, Üçpınar Mahallesi.
Emine Garip, Ev Hanımı, 1981, Fakılar Mahallesi.
Hidayet Arslan, Emekli, 1941, Bozkır Merkez.
Hulusi Özkan, Çiftçi, 1958, Dedemli Mahallesi.
Hüseyin Eskaya, Muhtar, 1979, Üçpınar Mahallesi.
İbrahim Mancır, Muhtar, 1973, Soğucak Mahallesi.
İhsan Özdemir, Esnaf, 1935, Hadim Merkez.
İrfan İnan, Muhtar, 1979, Dolhanlar Mahallesi.
Mehmet Demir, Öğretmen, 1979, Gezlevi Mahallesi.
Mehmet Küçükuslu, Emekli, 1942, Dedemli Mahallesi.
Musa Dağcı, Muhtar, 1979, Dereiçi Mahallesi.
Mustafa Küçük, Çiftçi, 1953, Elmaağaç Mahallesi.
Mustafa Taşkın, Memur, 1968, Hadim Merkez.
Mustafa Tekdamar, Muhtar, 1958, İğdeören Mahallesi.
Mustafa Uçar, Çiftçi, 1958, Söğüt Mahallesi.
Rahime Karaca, Ev Hanımı, 1934, Kovanlık Mahallesi.
Yaşar Taşan, Çoban, 1951, Bozkır Merkez.
Zühtü Duru, Esnaf, 1957, Gerez Mahallesi.